

Omakoti

LAKISÄÄTEISET NUOHOUKSET
HORMISANEERAUKSET
ILMANVAIHDON
PUHDISTUKSET JA SÄÄDÖT

Heidi Saanio ja
Harri Kuoppakangas
044 230 4226
kurikannuohous.fi

ETELÄ-POHJANMAA » NUMERO 3/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Viihtyisä piha alkaa hyvistä perustuksista

Ilmalämpöpumppu apuna
kodin viilennyksessä

6

Vakuutus turvaa kodin ja
vapaa-ajan asunnon

14

TUTKIMME VAURIOT
SUUNNITTELEMME KORJAUKSET
VALVOMME TOTEUTUKSEN

- Kuntotarkastukset
- Homekoirapalvelut
- Kuntotutkimukset
- Lämpökuvaukset
- Sisäilma- ja hometutkimukset
- Haitta-ainekartoitukset
- Valvonnat, kilpailutukset ja RTA-palvelut

INVESTIGO.FI

010 299 5139

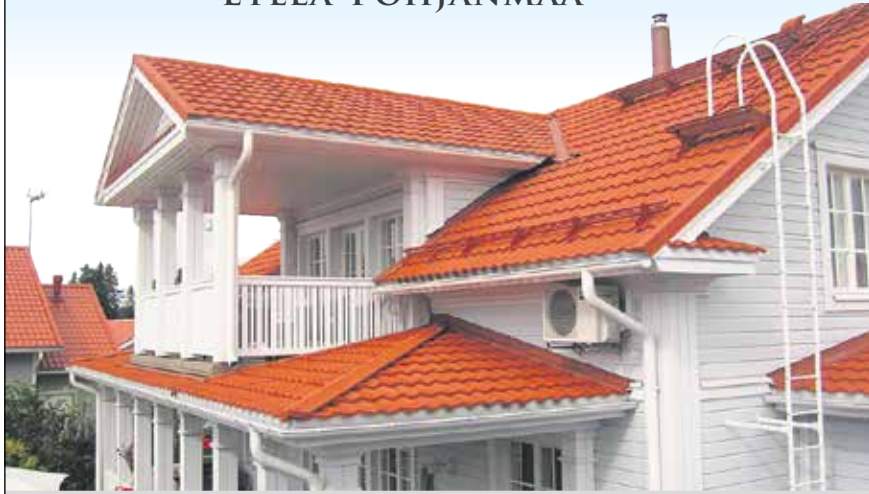
KODIN KIINTOKALUSTEET MITTATILAUSTYÖNÄ

KEITTIÖT
RISKU
RISKUN KALUSTE KURIKKA

Teemu Risku 045 111 5209
teemu@riskunkaluste.fi
Ahonkyläntie 797, Luopa
www.riskunkaluste.fi

KOURUTYÖ.fi

ETELÄ-POHJANMAA

**PUOLIPYÖREÄT- JA KANTTISET
SADEVESIJÄRJESTELMÄT,
TIKASTUOTTEET, LUMIESTEET, KATTOSILLAT**

Asennukset yli 30 vuoden työkokemuksella, luotettavasti ja laadukkaasti.

OTA YHTEYTTÄ JA PYYDÄ TARJOUS!

Kourutyö Oy Etelä-Pohjanmaa
0500 636 624, 0500 668 916
Ykkösvaltaus 3, 60320 Seinäjoki
myynti@kourutyö.fi

WWW.KOURUTYO.FI

Kattojen pesut ja maalaukset

Pelti-, tiili- ja mineriittikattoihin

Vesikourut, tikkaat, lumiesteet

• myös vanhojen uusimiset
ja korjaukset

**SOITA JA
KYSY TARJOUS
050 594 2992
kjkmetarit.fi**

**Kotitalous-
vähennysmahdollisuus**

tapahtumalaite.fi

KYLMÄ- JA RAVINTOLALAITTEET • TAPAHTUMALAITTEET

Meiltä nopeasti sähkö-, kylmä- ja LVI alan asennus ja huoltotyöt

Olemme erityisesti ammattikeittiö-, suurtalous-, ja ravintolalaitteiden erikoishuoltoliike 24 h päivystyksellä ammattiasiakkaille. Myös kotitalouksien pienet sähkötyöt, lämmitysjärjestelmien muutos- ja purkutyöt, suurtalouskeittiöiden ja laitoskoneiden purkutyöt ja kierrätys, sekä kylmäaineiden talteenotot.

Leikkaa käyntikortti talteen!

Tapahtumalaite Oy

AMMATTIKEITTIÖLAITEHUOLLOT • 24 H PÄIVYSTYS

Merkkivapaat sähkö-, ja
kylmälaitehuollot sekä LVI-työt
vuosien kokemuksella.

huolto@tapahtumalaite.fi
Huoltopalvelut päiväaikaan:

010 571 1331

Yö- ja pyhäpäivystys: 010 571 1330

Verkkokaupparamme tarjoaa
useat ammattikeittiö- ja
ravintolalaitteet sekä valmiit
jääpalat nopealla toimituksella.

tapahtumalaite.fi

TAPAHTUMALAITTE OY
Oivaltajantie 1 B 5
60100 Seinäjoki

www.tapahtumalaite.fi

Huolto päiväsaikaan
010 571 1331
Huoltopäivystys muu aika
010 571 1330

Olemme
valtuutettu
Mosquito Magnet
hyttyspyydysten
huoltoliike

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	5
Nro 2/2026	vko	13
Nro 3/2026	vko	21
Nro 4/2026	vko	37
Nro 5/2026	vko	44

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 18 000 kpl

Omakotitalot Seinäjoen, Ilmajoen, Kauhajoen, Kauhavan ja Kurikan taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Sanomala Oy

Etukannen kuva

iStock

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikoveso sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Dreamstime

11 Remontoimalla saa mökistä unelmien kesäpaikan

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Ilmalämpöpumppu ja kodin viilennys
- 8 Pihan perustaminen
- 11 Vapaa-ajan asunnon ostaminen
- 14 Kodin ja vapaa-ajan vakuutukset
- 16 Sähkönsäätö ja aurinkopaneelit
- 18 Omakotitalon kausihuolto
- 20 Autoilu-teema: Sähköautolla matkailu
- 22 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesän riemut ja riesat

Kesä on upeaa aikaa, jossa on vain yksi pieni mutta: suomalaiset rakennukset on suunniteltu tukalien helteiden sijaan pikemminkin kylmää ilmalaa varten. Jo noin 20 asteen ulkolämpötila voi nostaa sisälämmön kodeissa liki 30 asteeseen, ja helteiden väistyttyäkin asunnon viilenemisessä voi mennä päiviä.

Asumisterveysasetuksen mukaan asuntojen sisälämpötila ei kuitenkaan saisi nousta kesäaikaan yli 32 asteen. Sitä kuumempina koti voi olla jo terveydelle haitallinen. Mikä siis neuvoksi?

Koneellinen ilmastointi on tehokas tapa torjua kuumuutta, mutta yksi arkinen keino sisälämpötilan suitsimiseen on tietysti pitää ikkunat ja ovet visusti kiinni päivisin ja torjua auringonpaistetta myös sälekaihtimilla ja verhoilla.

Kesä vie kotona oleskelun usein myös ulos, pihalle tai terrassille. Jotta oleskelu olisi pihan puolella mieluisaa vielä paahtavimpina hellepäivinä, kannattaa sinne toteuttaa varjoisiakin paikkoja. Tämä on jotain, mitä vielä joitain vuosia sitten suomalaisille pihaille ei osattu välttämättä edes kaivata.

Puut tarjoavat suojaa ja varjoa varsinkin talon eteläpuolella seinustalla, mutta niiden kasvamisessa kestää vuosia. Nopeakasvuiset köynnökset esimerkiksi pergolan ympärillä voivat tarjota nopeamman ratkaisun – ja muutenkin viihtyisän paikan kesän oleskeluihin.

Kesäisin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

HUOLLAMME KAIKKI PYÖRÄMERKIT JA -MALLIT.

Huollot aikaa varaamatta.

huollot - asennukset - varaosat

Riston Pyörähuolto

Jaakkolantie 3, 60100 Seinäjoki, p. 040 350 7793 • Avoinna ma-pe 10-17

SPR Reshop

Kierrättää hyvää

Punainen Risti
Länsi-Suomen piiri
Reshop

Reshop Seinäjoki

Laturitie 2, 60510 Seinäjoki
puh. 06 412 8549

spr-reshop.fi

» LYHYESTI

Tehomaksullinen sähkösiirtosopimus kannustaa seuraamaan kodin sähkönkulutusta

Energiaviraston vuoden alussa julkaisema määräys sähkön tehomaksusta herätti huolta omakotiasujien sähkölaskun paisumisesta. Käytännössä määräys kuitenkin vain yhtenäisti eri sähköverkkoyritysten tarjoamien tehomaksullisten tuotteiden hinnoittelua.

– Yksittäisen omakotitaloasujan ei ole mikään pakko ottaa tehomaksullista siirtotuotetta käyttöönsä, joten siinä mielessä tehomaksulliset tuotteet eivät tule suoraan vaikuttamaan omakotitaloasujien laskuun, jos he näin valitsevat, selventää **Minna Tolvanen** Motivasta.

– Jos asujat päätyvät valitsemaan tehomaksullisen siirtotuotteen, tulee siinä siirron perusmaksu (€/kk) todennäköisesti olemaan vastaavaa tehosiirtomaksutonta tuotetta alhaisempi. Jos siten asuja ylittää 8 kW:n rajan 60 minuutin keskitehon perusteella määritelmien mukaisesti, tulee perusmaksun päälle ylitetyn tehon mukaisesti tehomaksua (€/kW).

Omakotiasujan kannattaa kuitenkin Tolvasen mukaan alkaa seurata omaa sähkönkulutustaan ja tehopiikkejään.

– Kannattaa tutustua myös sähkösäätöjen muodostukseen, jos se ei ole vielä ihan niin tuttua. Alustavasti voi myös pohtia, olisiko tehomaksullinen siirtotuote kannattava omalle kohdalle, jos ja kun oma siirtoyhtiö tulee lisäämään tehomaksullisen tuotteen siirtotuotteiden valikoimaan.

Tehomaksun raja ylittyy arjessa helposti

Verkonhaltijan näkökulmasta verkkoa kuormittavia tehopiikkejä muodostuu yleensä esimerkiksi kovina pakkaspäivinä, erityisesti aamuisin ja iltaapäivisin tai iltaisin, kun sähkönkulutus on suurinta.

– Yleensä sähkö on hintavampaa silloin kun kaikki sitä haluavat käyttää, jolloin myös tehopiikit nousevat, toteaa Tolvanen. Nämä tehopiikit eivät kuitenkaan näy yksittäisen kuluttajan kukkarossa, vaan kuluttajan tehomaksuun vaikuttaa vain yksittäisen sähköliittymän teho.

– Eli jos itse et käytä suuritehoisia sähkölaitteita samanaikaisesti, et myöskään maksa "ylimääräistä" tehomaksua (jos olet ottanut tehomaksullisen siirtotuotteen), vaikka kokonaisuudessaan sähköverkos-

sa olisi tehopiikki.

Suurikokoinen sähkösauna tai sähköauton pikalataus voi yksinään ylittää 8 kW:n tehomaksun kynnyksen. Muutoin normaalissa asumisessa tehomaksun raja voi Tolvasen mukaan ylittyä, jos suurempitehoisia laitteita käytetään samanaikaisesti.

– Tällaisia laitteita voivat olla muun muassa sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys sähköllä, poreallas, suurehko lattialämmitys, pienempi sähkösauna, uunin ja liekin yhteiskäyttö...

Lisäksi hän kehottaa huomioimaan, että laitteita ei kannata kytkeä päälle samanaikaisesti.

– Esimerkiksi saunan lämmitämiseen tarvitsee kiukaan käyttäen enemmän tehoa kuin halutun lämpötilan ylläpitämiseen. Tämän vuoksi, jos ottaa tehomaksullisen siirtotuotteen, kannattaa omiin käyttötapoihin kiinnittää huomiota sekä mahdollisuuksien mukaan käyttää ohjauspalveluja.

Kulutuksen ohjauksen automatisointi avuksi

Jos omakotiasuja päättää vaihtaa sähkönsiirtotuotteensa tehomak-

sulliseksi, Tolvanen neuvoo panostamaan viimeistään siinä vaiheessa kulutuksen ohjauksen automatisointiin.

– Toki ajoittamalla sähkölaitteiden käyttöä itse sekä seuraamalla sähkön hintoja voi tehomaksuun vaikuttaa, mutta kotiautomaatiolla tai muulla ohjauspalvelulla voidaan varmistaa sähkönkäytön ajoittaminen helposti ja mahdollisimman edullisesti huomioiden sekä sähkön hinta että tehomaksurajat.

Sähköverkkoyhtiöt tarjoavat hänen mukaansa usein jo ohjauspalveluja esimerkiksi käyttövesivaraajan lämmitykseen, ja monilta muiltakin palveluntarjoajilta löytyy ratkaisuja sähkön käytön ajoittamiseen.

– Jos ja kun tehomaksu yleistyy, palvelut varmasti laajenevat huomioimaan myös tehomaksurajat, jos näin ei vielä ole.

Oman sähkönkulutuksensa saa tietoonsa Fingridin Datahub-portaalista tai käytössä olevan energiyhtiön verkkopalvelusta. Kun kulutukset ilmoitetaan tuntitasolla (kWh/h), vastaa sama lukema myös tuon tunnin huipputehoa (kW).

Dreamstime

Dreamstime

Kolme asiaa, joilla parannat mökin myrskynkestävyyttä

Viime vuoden Hannes-myrsky aiheutti suomalaisille mökeille poikkeuksellisen suuria vahinkoja. Vakuutusyhtiö Ifin tilastojen mukaan myrskyn jäljiltä ilmoitettiin lähes 2 000 mökkivahinkoa, kun tavanomaisina vuosina vahinkoja tulee samalla ajanjaksolla vain muutamia kymmeniä.

If ennakoi, että vahinkoilmoituksia tulee yhä lisää kevään edetessä ja erityisesti pääsiäisen jälkeen, kun mökeillä vieraillaan ensimmäistä kertaa talven jälkeen.

– Talven aikana sattuneet vahingot huomataan usein vasta kuukausien viiveellä, kun mökille mennään pitkästä aikaa. Talven aikana sattuneista vahingoista noin neljännes ilmoitetaan vasta kolmen kuukauden jälkeen, kun taas kesäisin vain 10 prosenttia. Yleisesti vahingot huomataan kesäaikana nopeammin ja seurannaisvahingot jäävät pienemmiksi, sanoo **Jussi Lindström**, Ifin omaisuusvakuutuksista vastaava johtaja.

Mökeillä olisi hyvä tehdä kevättarkastus sinne saavuttaessa, jotta vahingot huoma-

taan mahdollisimman pian. Esimerkiksi katovahinkojen nopea korjaaminen on tärkeää vahinkojen laajuuden rajoittamiseksi.

– Mökin katolle ei pidä mennä ennen kuin lumet ovat sulaneet turvallisuuden takia, muistuttaa Lindström.

Varaudu äärisäihin hyvissä ajoin myös mökillä

If kysyi viime vuonna kunnilta, onko niissä havaittu ilmastomuutoksen vaikutuksia ja sään ääri-ilmiöiden voimistumista. Vastaneista kunnista peräti 87 prosenttia kertoi, että omassa kunnassa nämä vaikutukset on huomattu. Mukana vastaajissa oli myös monia Suomen suosituimpia mökkikuntia.

– On mahdollista, että et ole mökillä juuri silloin, kun myrsky iskee. Siksi mökki on tärkeää valmistella etukäteen kestämaan sään ääri-ilmiöitä. Esimerkiksi jo kevättalkoiden yhteydessä on hyvä suunnitella tarvittavia toimenpiteitä myrskyjen varalle, Lindström korostaa.

Kolme kriittistä kohtaa, joihin mökkiläisen kannattaa kiinnittää huomiota myrskyjen varalta

1. Liian lähellä rakennuksia olevat puut

Myrskyjen voimistuessa puut kaatuvat aiempaa herkemmin. Rakennusta lähimpänä kasvavat puut kannattaa poistaa tai arvioida niiden kunto asiantuntijan kanssa.

2. Katon kunto

Irtotavara, irronneet pellit tai vaurioituneet rakenteet voivat paiskautua myrskytuulella katolta ja aiheuttaa lisävahinkoja. Vuotokohdat on aina hyvä korjata nopeasti.

3. Veden ohjaus

Varmista, että salaojat, syöksytorvet ja tontin kallistukset johtavat veden pois rakennuksesta. Hulevesien ohjauksella voidaan ehkäistä sokkelin ja alapohjan kosteusvahinkoja.

Öljyn hinnan nousu korostaa öljylämmitysjärjestelmien huollon merkitystä

Nuohousalan Keskusliitto huomautti maaliskuisessa tiedotteessaan lämmitysöljyn viimeaikaisen hinnannousun näkyvän suoraan monien öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmityskustannuksissa. Kansainvälisen energiamarkkinan epävarmuus, geopoliittiset jännitteet sekä raakaöljyn hinnan vaihtelut ovat vaikuttaneet siihen, että lämmitysöljyn hinta on noussut ja hintavaihtelut ovat lisääntyneet. Tämä korostaa Nuohousalan Keskusliiton mukaan entisestään lämmitysjärjestelmien energiatehokkuuden ja säännöllisen huollon merkitystä.

Suomessa on edelleen kymmeniä tuhansia kiinteistöjä, joissa käytetään öljylämmitystä joko pääasiallisena lämmitysmuotona tai varajärjestelmänä. Kun energian hinta nousee, pienilläkin parannuksilla lämmitysjärjestelmän toimintaan voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä.

Yksi keskeisimmistä keinoista parantaa öljylämmityksen tehokkuutta on öljykattilan ja savuhormin säännöllinen nuohous. Kattilan pinnoille kertyvä noki heikentää lämmönsiirtoa ja toimii eristeenä, jolloin kattila joutuu käyttämään enemmän polttoainetta saman lämmitystehon tuottamiseen. Jo yhden millimetrin paksuinen nokikerros lämmönvaihtopinnoilla huonontaa lämmön siirtymistä noin viidellä

prosentilla.

Nuohousalan Keskusliiton varapuheenjohtaja **Teppo Miettunen** muistuttaa, että lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto on tärkeää sekä turvallisuuden että energiatehokkuuden kannalta.

– Lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto ja savuhormien nuohous parantavat tulisijojen ja kattiloiden toimintaa sekä turvallisuutta. Samalla varmistetaan, että laitteet toimivat mahdollisimman energiatehokkaasti, Miettunen toteaa.

Hänen mukaansa nuohouksessa ei ole kyse pelkästään puhdistamisesta, vaan myös kiinteistön turvallisuuden varmistamisesta.

– Savuhormeihin ja tulisijoihin kertyy käytön aikana palamisjätettä, joka on poistettava säännöllisesti. Ilman huoltoa lämmityslaitteiden toiminta heikkenee ja myös paloturvallisuusriskit voivat kasvaa, Miettunen muistuttaa.

Säännöllinen nuohous tuo useita hyötyjä:

- parantaa lämmitysjärjestelmän hyötysuhdetta
- vähentää lämmitysöljyn kulutusta ja lämmityskustannuksia
- parantaa palamisen laatua ja

vähentää päästöjä

- lisää lämmitysjärjestelmän turvallisuutta
- pidentää kattilan ja polttimen käyttöikää

Nuohouksen yhteydessä tarkastetaan myös kattilan ja savuhormin yleiskunto. Mahdolliset viat tai kulumat voidaan havaita ajoissa ennen kuin ne aiheuttavat suurempia ongelmia tai kalliita korjauksia. Lisäksi nuohooja pystyy arvioimaan palamisen laatua käynnillään ja suosittelemaan tarvittaessa poltinhuoltajaa, mikäli säädöt eivät ole kohdillaan. Myös korvausilman lisäyksellä voidaan saada hyötysuhdetta paremmaksi ja siten öljyn kulutusta vähäisemmäksi.

Öljylämmitysjärjestelmän ylläpito on säänneltyä. Kattila ja savuhormi nuohotaan säännöllisesti kerran vuodessa sekä öljypoltin huolletaan määräajoin. Ennakoiva huolto auttaa varmistamaan, että järjestelmä toimii paloturvallisesti ja mahdollisimman energiatehokkaasti.

Energian hinnan noustessa jokainen säästetty litra öljyä näkyy suoraan kiinteistön lämmityskustannuksissa. Siksi nyt on hyvä hetki tarkistaa oman lämmitysjärjestelmän kunto ja varmistaa, että huollot ja nuohoukset on tehty ajallaan.

Ilmalämpöpumppu lämmittää asuntoa talvella ja viilentää sitä kesätoikseen.

Teksti: Ulla Sirén

Ilmalämpöpumppu voi viilentää 20 kesää

Kesä tuo mukanaan kaiken sen, mitä useimmat meistä odottavat pakkasten ja lyhyiden päivien valtakaudella: on taas valoa, aurinkoa, lämpöä ja elämää hehkuva luonto. Mutta kaikella sillä on epämiellyttävä ja joissakin tapauksissa vaarallinen kääntöpuoli – tukalan lämmin sisäilma. Jäähdytykseen on onneksi olemassa apuvälineitä, kuten useimmille tuttu ilmalämpöpumppu, joka hyvin hoidettuna jaksaa puurtaa töitä yllättävän kauan.

Ilmalämpöpumppu on sekä kodin lämmitin että viilennin. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli se imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää ulos.

Ilmalämpöpumppu kuluttaa energiaa kesät talvet, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowatt-

tituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa käytännössä millaiseen omakotitaloon tai mökkiin tahansa.

– Useampikerroksinen omakotitalo ei välttämättä tarvitse ilmalämpöpumppua jokaiseen kerrokseen. Jos talossa on avoin portaikko, sen keskivaiheille sijoitettu laite lämmittää ja viilentää sekä ylempää että alemmaa kerrosta, selittää LVI-insinööri **Kari Mäntty**, jolla on alalta pitkä kokemus.

Mäntty korostaa, että parhaimman tehon saamiseksi ilmalämpö-

pumpusta tärkeintä on väljä tila, jossa lämmittävä tai viilentävä vaikutus kattaa mahdollisimman suuren alan.

– Hyvin pieneen, alle 50 neliön rakennukseen en ilmalämpöpumppua laittaisi, mutta muuten sitä voi suositella millaiseen taloon tahansa, hän sanoo.

Hän muistuttaa, että ilmalämpöpumpulla voi viilentää sisäilmaa pelkästään käyttämällä kosteutta poistavaa toimintoa. Kosteuden väheneminen saa ilman tuntumaan vii-

leämmältä, vaikka varsinainen viilennys ei olisi päällä. Samalla säästyy energiaa.

Huoltamalla pitkä elinkaari

Ilmalämpöpumpun kunnossapito on yksinkertaista, kunhan pitää mielessään muutaman perusasian ja tekee huoltotoimet säännöllisesti.

– Tärkein itse hoidettava asia on sisäyksikön suodattimien puhdistus, Kari Mäntty sanoo.

Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan.

Puhdistus tehdään irrottamalla suodattimet paikaltaan ja imuroimalla ne molemmilta puolilta puhtaaksi pölystä. Jos pöly ei lähde imuroimalla, ne voi pestä miedolla pesuainevedellä. Pesun jälkeen suodattimet on kuivattava kunnollisesti, ennen kuin ne voi laittaa takaisin paikalleen. Männyn mukaan imurointi kannattaa tehdä niinkin usein kuin 2–3 viikon välein, varsinkin, jos huoneilmassa on runsaasti pölyä. Suodattimet pitää vaihtaa uusiin silloin tällöin riippuen niiden kunnosta ja laitteen käyttöohjeessa annetusta suosituksesta. Yleensä vaihtoväli on vuodesta kahteen vuoteen.

Kondenssivesiletkun eli pumpun kertyvän veden poistoletkun tarkistaminen kuuluu erityisesti keväisiin tehtäviin, koska huoneilmasta talven lämmityskauden aikana lähtenyt lika ja pöly ovat voineet tarttua putken seinämiin.

– Jos letku on tukkeutumassa, laite ei toimi kunnolla, ja lopulta vesi tulee lattialle, Kari Mänty selittää. Hän muistuttaa, että jos putki on tukossa, sen vaihtamiseen tarvitaan ammattilainen.

Myös ulkoyksikön voi puhdistaa itse liasta ja roskista, joita laitteeseen kertyy väkisinkin ulkoilmassa. Muuten sen huoltaminen ja tarkistaminen kuuluu ammattihuoltajalle, kuten koko laitteen ainakin muutaman vuoden välein.

– Parhaiten huollon tarpeen saa selville tarkkailemalla omaa laitettaan, Mänty neuvo. Hänen mukaansa selvin merkki on se, että ilmalämpöpumpun teho heikkenee niin, että se ei enää lämmitä eikä viilennä kuten ennen. Laite saattaa myös alkaa pitää outoa ääntä, tai se voi olla likaantunut niin, että sitä ei saa omin keinoin puhdistettua. Männyn mukaan asiaan kuulumattoman äänen aiheuttaa usein rikkoutunut puhallin.

– Silloin tarvitaan LVI-alan ammattilainen vaihtamaan puhallin tai sen laakeri. Sitä ei voi tehdä itse, Mänty sanoo.

Hyvin hoidettu ilmalämpöpumpu voi kestää 15–20 vuotta ympäri

vuoden käytettynä. Kari Mänty toteaa kuitenkin, että hyvin toimivan ja kestävä laitteen on oltava alun alkaen laadukas ja Suomen oloihin sopeutunut. Halpa ostohinta ei takaa edullista käyttötulosta.

– Markkinoilla on halpoja ulkomailla valmistettuja tuotteita, jotka eivät kestä näiden leveysasteiden pakkasia ja suuria säänvaihteluja. Siksi tärkein neuvoni on, että laitetta hankittaessa ei kannata tinkiä laadusta. Luotettavilta valmistajilta saa lisäksi luotettavat merkkikohtaiset ohjeet ilmalämpöpumpun käyttöön ja huoltoon, hän sanoo.

Jäähdytystä lattiateitse

Omakotitalon lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin myös jäähdyttimenä.

Maaviilennys ei ole kaikille mahdollinen, mutta sinänsä se on hyvin toimiva viilennyskeino, mikäli tarvittava laitteisto on valmiina olemassa tai asennettavissa. Maaviilennys on yhtä kuin maalämmitys nurin päin. Sen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syväällä kallioperässä olevista kaivoista. Lämmenneen nesteen se johtaa takaisin maan alle jäähtymään. Sähköä tarvitaan sen verran, kuin nestettä kuljettava kiertovesipumppu käyttöön tarvitaan. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee.

Lattiaviilennys puolestaan on mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat. Se toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu maa- ja lattiaviilennyksessä eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta ne eivät poista kosteutta huoneilmasta.

Jäähdytystä kotikonstein

Kaikki omakotitalon viilennyskeinot eivät ole koneellisia. Kaikkein ensimmäiseksi on hyvä miettiä, mitä voi tehdä tai jättää tekemättä, jotta talo ei kuumenisi helteellä liikaa. Jo rakentamis- ja pihansuunnitteluvaiheessa kannattaa miettiä, miten kesäpäivien kuumien paahde osuu tontille, ja voisiko varjoa-antava kasvillisuus torjua sitä.

Suoraan aurinkoon päin oleviin ikkunoihin on tietysti järkevää asentaa säle- tai muut kaihtimet tai tummat verhot, jotka estävät auringon säteilyn pääsyä huoneisiin.

UV-suojatut ja vettä hylkivät markiisit, joita voi tilata mittatilaustyönä kaiken kokoisiin ikkunoihin ja myös terassien ja lasikuistien suojaksi, auttavat talon pitämisessä viileänä, mutta samalla ne suojaavat talon myös pintoja auringon porotuksen aiheuttamalta haalistumiselta ja kulumiselta. Nivelvarren avulla liikuteltavat markiisit voidaan asentaa joko ulko- tai sisäpuolelta säädettäviksi. Hinnassa ja tekniikassa on eroja sen mukaan, halutaanko markiiseja liikutella esimerkiksi nauhoista pidellen käsin, vai valitaanko moottoroitu malli.

Järkeilemälläkin jäähtyy

Olivatpa talon ulkonaiset suojaukset mitä tahansa, jokainen voi vaikuttaa sisälämpötilaan omilla toimillaan. Periaatteena on, että kuuma ilma suljetaan ulkopuolelle ja viileä päästetään sisään.

Ikkunat on hyvä pitää paitsi peitettyinä, myös kiinni kuumimman helteen aikana. Öisin ja esimerkiksi sadekuurojen aikana ulkolämpötila laskee, ja silloin kannattaa ottaa käyttöön tuuletuksen ja läpivedon viilentävä hyöty.

Helteellä asunnon lämpötilaa nostavat samat asiat kuin kylmällä ilmalla: sauna, sähkölaitteet ja lattialämmitykset. Ainakin saunan lämmitystä ja sähkölaitteiden käyttöä kannattaa siis rajoittaa ja kytkeä lattialämmitys pois päältä tai pienentää sitä. Kosteissa tiloissa lattialämmityksen on kuitenkin oltava päällä kesälläkin, koska sen toinen tehtävä on rakenteiden pitäminen kuivina.

Viilentävät puhallukset

Tuulettimet ja viilentimet, joita on saatavissa eri merkisinä, -kokoisina ja -hintoisina, ovat millaisessa tilassa tahansa toimivia sähköisiä jäähdytyslaitteita.

Tuuletin ei tosiasiaa jäähdytä sisäilmaa, vaan se saa ilman liikkumaan ja tuntumaan viileältä. Tuulettimen tehon lisäämiseksi on keksitty monenlaisia kotikosteja, kuten että sen eteen laitetaan kylmä, kostea kangas tai esimerkiksi jääpaloja kulhossa. Tärkeintä on suunnata puhallin oikein, koska sen teho perustuu siihen, miten iho aistii ilman liikkumisen.

Ilman viilennin eli siirrettävä ilmanvaihtolaite sen sijaan alentaa huoneen lämpötilaa ja poistaa siitä kosteutta. Se puhalttaa lämmintä ilmaa ulos talosta ikkunaan asetettavan poistoilmaputken kautta. Laite vie tilaa ikkunan tai oven edessä, mutta sen käyttö on yksinkertaista, koska se ei kesäkauden aikana yleensä vaadi huoltotoimia. Jotkut viilentimet hurisevat melko kovaa, joten niiden käyttäminen yöaikaa voi olla häiritsevää, mutta periaatteessa niitä voi pitää päällä koko kuumien kauden ajan. ■

Asiantuntija: toimitusjohtaja Kari Mänty, LVI-Asiantuntija Oy

Teksti: Elina Salmi

Pihan tärkein osa on piilossa maan alla

Onpa kyse sitten uudispihasta tai vanhan remontoinnista, on varmistuttava siitä, että perustuskerrokset on oikein tehty ja kasvualustakerros tarpeeksi vahva. Siten pihasta tulee kaunis ja kestävä.

Ulkomaisissa pihaohjelmissa tehdään kiveyksiä latomalla kivet suoraan maahan. Meillä se ei onnistu, koska maa routii ja suoraan maanpinnalle ladotut kivet ovat seuraavana kesänä laineilla kuin lähijärven aallot.

– Onhan se tietysti vähän tylsää ajatella niitä maanalaisia rakenteita, koska niihin kuluu paljon rahaa eivätkä ne näy minnekään, mutta ne ovat kuitenkin se tärkein onnistuneen piharakentamisen perusta. Esimerkiksi kiveyksistä ja aidoista ei tule kestäviä ilman kunnon perustusta, tietää pihasuunnittelija, puutarhuri **Maaret Järvinen**.

– Perustusvaiheessa on myös huolehdittava siitä, että pihaan tulee riittävän paksut kasvualustakerrokset.

Pihan rakentaminen tai perusrannus alkaa siis siitä, mistä kaikki muukin rakentaminen – perustuksista. Hyvä pihasuunnittelija auttaa siinä, että maanalaisista kerroksista tulee oikeanlaiset oikeaan kohtaan ja hyvä maanrakentaja sitten toteuttaa suunnitelman. Perustuskerrosten lisäksi on hyvä kiinnittää huomiota asianmukaisiin ja oikein tehtyihin routasuojauksiin esimerkiksi kiveyksen alla. Routaeristyksen pitää jatkua jonkin matkaa suunnitellun kiveyksen ulkopuolelle.

Jos on rakentamassa uudispihaa, kannattaa miettiä sitäkin, haluaako ehkä myöhemmin pihaan pystyttää huvimajan, grillikatoksen tai muita rakennuksia. Niidenkin vaatimat maanalaiset kerrokset on hyvä tehdä

samalla, vaikkei rakennuksia heti toteuttaisikaan, sillä rakennuspaikolle ei välttämättä enää pääse sujuvasti koneilla talon valmistuttua.

Jos pihaa pitää myöhemmin kaivella perustusten vuoksi, niin pienestäkään kaivurista jää väistämättä jäljet, jolloin esimerkiksi nurmikko joutuu paikkailemaan tai jopa perustamaan uudelleen. Siitä koituu lisäkustannuksia pihaprojektissa.

Yleensä kasvualustaa joutuu parantamaan

Pihaa perustaessa tai parantaessa kannattaa kaikki suunnitella kerralla, vaikka kaikkea ei toteuttaisikaan heti. Silloin pihan rakentamista ja budjetia voi pilkkoa. Tänä kesänä tehdään

tuo ja ensi kesänä tämä. Silloin auttaa erityisen paljon pihasuunnitelma, jonka mukaan voi hankkia kasveja silloin, kun ne ovat edullisia eikä tule osteltua hurmiossa mitä sattuu.

– Eräs asiakkaani kuljetti käsilaukussaan hankittavien kasvien luetteloa ja poikkesi aina kauppareissulla myös taimistoon katsomaan, josko siellä olisi hyviä tarjouksia tai alennuksia. Hän onnistui hankkimaan haluamansa välillä isoinkin alennuksin, toteaa Järvinen.

Erityisesti syksyllä saattaa tehdä hyviäkin löytöjä, kun taimistot tyhjentävät valikoimiaan. Esimerkiksi alppiruusu, joka keväällä maksaa 40–50 euroa, voi syksyllä olla tarjolla parhaimmillaan 70 prosentin alennuksella. Tosin on huomioitava, että alppiruusulle

Freepik

On maltettava noudattaa taimiston suositusta taimivälistä, vaikka istutettu alue näyttää aluksi vähän tyhjältä ja vajaalta.

kevät on parempi istutusajankohta ja jos sen istuttaa syksyllä, se on ensimmäiseksi talveksi suojattava.

Suunnittelussa tärkeä lähtökohta on paikalla oleva maa ja sen laatu. Jos tontti on umpisavea, ei siinä ilman toimenpiteitä kasva oikein mikään. Lisäksi liian pieni, saveen kaivettu istutuskuoppa saattaa täyttyä vedellä ja kasvi tukehtuu.

– Savimaa pitäisi kasvun varmistamiseksi kaivaa pois ja korvata kunollisella kasvualustalla. Sellaissa pihassa suosittelen, että istutukset suunnitellaan mieluummin suoraan maanpinnasta ylöspäin eli esimerkiksi istutusaltaisiin tai kohopenkkeihin mieluummin kuin aletaan vaihtaa puolta metriä tai metriä pihan pinnasta.

Jos taas tontti on kovin kuivaa hiekkamaata, voi siihen sekoittaa vaikka kompostia maanparannukseksi tai tehdä pengerryksiä, joiden taakse saa tuotua uutta multaa. Hyvää, multavaa perusmaata voi parantaa sekoittamalla siihen jonkin verran turvepitoista multaa.

Pienissä 40–50 litran säkeissä myytävä multa on usein aika turvevoittoista. Se taas tarkoittaa sitä, että istutuksia joutuu kastelemaan urakalla, koska turve ei juurikaan pidätä vettä. Pikku säkeissä oleva, turvepitoisin multa on tarkoitettu paremmin olemassa olevan istutuksen maanparannukseen kuin uusien istutusalueiden perustamiseen. Suursäkeissä myytävä tavara on pääsääntöisesti multaa ja soveltuu pi- ➤

LATVALAN PUUTARHA

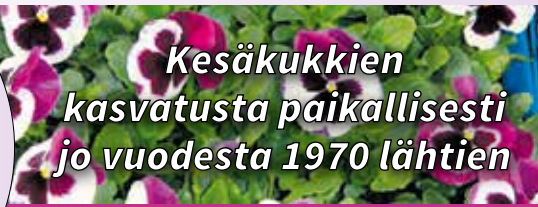

**Laaja valikoima
kesäkukkia
Tervetuloa!**

JALASJÄRVI, Jokipii Oinoosentie 104
050-535 9193, Leena | 050-587 5969, Juha

**Puutarha
avoinna:
ma-pe 9-18
la-su 10-16**

*Kesäkukkien
kasvatusta paikallisesti
jo vuodesta 1970 lähtien*

MAANRAKENNUSTYÖT MAA- JA KIVIAINESKULJETUKSET

Ilmajoen alueella sekä lähikunnissa, kuljetuksena tai itse noutamalla!

Mika Lampinen **0400-346 718** | Pekka Lampinen **0400-417 265**

Visaharjuntie 152, 61350 Huissi - ILMAJOKI | www.lampisensora.fi

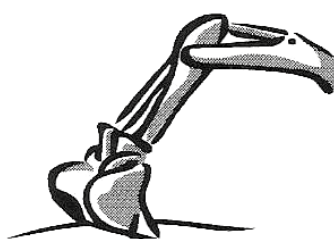

Puh. 0400 163 783
www.vsyvajarvi.fi

Miltä kuulostaisi valmis piha?

- Kaikki pihojen ja viheralueiden rakennustyöt
 - Pihojen salaojitukset ja sadevesiviemäröinnit
- Muista kotitalousvähennys!

Koneurakointi J. Makkonen

MONIPUOLISET KAIUUUTYÖT
5t MINIKAIVUUKONEELLA JA
15t ja 25t TELAKAIVUUKONEELLA

- Sadevesi- ja salaojajärjestelmien kaivuu ja asennus
- Viherrakentaminen
- Perustustyöt
- Kaikenlaiset muut kaivuutyöt

Soita ja kysy lisää
palveluistamme!

☎ **040 531 4403**

www.jmakkonen.fi

Nauti paljussa kesät ja talvet!

PALJUT SUORAAN TEHTAALTA,
TOIMITUKSET KOKO SUOMEEN.

Osta tai vuokraa!

E. Latvala Oy
Kurikka 040 720 9425 *Kysy lisää!*

PALJUPIHAAN.FI

Maa-ainekset moneen tarpeeseen

- Hiekat • Sorat • Murskeet • Multa
- Puutarhakivet • Täytemaat

KURIKKA JA LÄHIALUEET

K. ALA-KREKOLA KY

0400 269 103

kimmo.ala-krekola@netikka.fi

Kaivinkoneurakointi Timo Yli-Kokko

0400 660 384

timo.yli-kokko@netikka.fi

- Lännen 8600 - Hitachi 180 - salaojan huuhtelua

Seinäjoen **KTK** Oy

**Murske-, hiekka- ja multa-
toimitukset**

Maanajot

Peräkärrynoudot

Maanrakennusurakointi

Ota yhteyttä!

06-423 4005

harakentamiseen oikein hyvin.

Älä istuta taimia liian tiheään

Pihan suunnittelussa on hyvä ensiksi miettiä, minkä tyyllisen pihan haluaa ja millainen värimaailma miellyttää omaa silmää. Ennen kasvivalintoja on vielä huomioitava kasvuolosuhteet eli kasvuvyöhyke, maaperä ja valon suunta. Sitten voi ottaa suunnan taimikauppaan.

Järvinen suosittelee tekemään ryhmiä, joissa kasvit tukevat toisiaan. Alppiruusu esimerkiksi on varjossa viihtyvä kasvi, joten sen kaveriksi voi istuttaa puun, joka vähän kasvettuaan varjostaa pensasta ja lisää sen viihtyvyyttä.

- Sen sijaan että laittaa pientä ripellystä sinne ja tänne, niin rakentaa mieluummin suurehkoja, puolivillin näköisiä sekaryhmiä. Niihin voi laittaa myös hyötykasveja, kuten marjapensaan ja matalampaa perennaa alle.

Yksi yleisimmistä virheistä, joita harrastelijahortonomi tekee, on istuttaa taimet liian lähekkäin. On maltettava noudattaa taimiston suositusta taimivälistä, vaikka istutettu alue näyttää aluksi vähän tyhjältä ja vajaalta. Kunhan malttaa odottaa pari vuotta, niin piha alkaa näyttää siltä, mitä on suunniteltu.

- Jos kasvit istuttaa liian tiheästi, niin niitä joutuu aika pian harventamaan ja silloin on ostanut taimia suotta liikaa. Samoin liian tiheästi istutettaessa nopeakasvuisemmat saattavat tukahduttaa hitaammat ennen kuin ne pääsevät edes kunnolla vauhtiin. Kasvustojen perkaamisessa ja kokonaisten pensaiden poistamisessa on hirveä homma, kun ne ovat ehtineet juurtua kunnolla, sanoo Järvinen.

On toki taimistoja, joista saa myös valmiiksi suuria puita ja pensaita. Valitettavasti niitä on pikku taimia vaikeampi saada istutuksen jälkeen viihtymään ja ne maksavat moninkertaisesti yleisemmin myynnissä oleviin pieniin taimiin verrattuna.

Veden solina vaatii vähän hoitoa

Solisevan veden ääni rauhoittaa ja moni haluaa siksi vesiaiheen omaan puutarhaansa. Siinäkin on omat niksinsä, ettei haluttu pihan kaunistus ole hetken päästä leväin kuoppa pihan perällä.

- Suosittelen käyttämään valmiita paketteja, joissa on allas ja kansi, josta vesi pulppuaa. Kantta voi sitten maisemoida vaikka kauniilla kivillä. Kun järjestelmä on suljettu, niin sinne ei keräänny niin paljon ylimääräistä. Jos kuitenkin haluaa avoimen sammakkolammen, niin siihen kannattaa istuttaa kasveja, jotka puhdistavat vettä. Allasta ei myöskään kannata sijoittaa suoraan auringonpaisteeseen, koska silloin siihen kertyy nopeasti levää, muistuttaa Järvinen.

Kun allas on tasapainossa, se ei

ole kuulemma työläs hoidettava. Kun putsaa pohjaan kertyvät lehdet ja roskat pois vaikka kerran viikossa, niin vesi pysyy todennäköisesti hyvänä. Virtaava vesi on paras ratkaisu siinä, että altaan vesi pysyy puhtaan ja kirkkaana.

Kerran vuodessa - joko syksyllä tyhjennyksen yhteydessä tai keväällä ennen täyttämistä - kannattaa puhdistaa allas perusteellisesti ja poistaa pohjasta kaikki orgaaninen aines pois.

Aita tarvitsee luvan ja kunnan perustukset

Vaikka uusi rakentamislaki helpotti pienehköjen rakennusten pystyttämistä, ei sen vaikutus ulotu esimerkiksi aitoihin. Kaupunkiympäristössä aidan rakentamista on säädelty usein varsin tarkasti.

Yleisin määräys on, että tontin rajalle saa pystyttää 1200 mm aidan ilman eri lupaa, mutta käytännöt vaihtelevat kortteleittain ja jopa tonteittain. Kannattaa siis pirauttaa oman kunnan rakennusvalvontaan ja varmistaa, mitä saa tehdä ja mitä ei.

Jos asuinalueelle on määrätty, että tonttien välissä pitää olla pensasaidat ja haluaisi pitää lemmikkiä pihalla vapaana, voi pensasaidan sisäpuolelle, omalle puolelle tonttia laittaa verkkoaidan. Sekään ei saa olla ylettömän korkea.

Jos saa luvan aidan rakentamiseen, on jälleen tärkein yksityiskohta perustukset. Niiden pitää olla kunnolliset, riittävän syvät ja huolella routaeristetyt, etteivät tolpat mene routimisen takia vinoon tai muurikivivaita vetele. Joka suuntaan kiemurtava ja kallisteleva lauta-aita ei ole ilo silmälle.

Piharakennuksia suunnitellessa pitää muistaa, että vaikka niille ei välttämättä enää tarvita erillistä lupaa, pitää kaiken rakennettavan kuitenkin mahtua tontin rakennusoikeuteen. Myöskään liian lähelle naapurin rajaa ei saa rakentaa.

Esimerkiksi terassi ja pergola talon kyljessä ovat kivoja silloin, kun taloon on suunniteltu kulku ulos. Saunan jälkeen vilvoittelukin on mukavampaa ja kokkaaminen sujuu, kun saa suoraan ovesta kuljettua tarvitsemansa tavarat terasille.

- Itse tykkään, että jos vaan kustannukset antavat periksi, on kiva, jos on useampia oleilupaikkoja pihassa. On esimerkiksi aamukahvipaikka jossain kohtaa tonttia, saunan vilvoittelu toisaalla ja kesäkeittiö sekä ruokailu omassa kohdassaan. Muutama liuskekiivi ei vaadi kummoisiakaan pohjaita, mutta niiden päälle saa esimerkiksi pikkupöydän ja pari tuolia sille aamukahville, toteaa Järvinen. ■

Maaret Järvinen on pihasuunnittelija ja puutarhuri, joka on pitänyt jo pitkään suosittua kevät.net-blogia.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Mökkeilyn makuun

Simppelin kotoisa mummonmökki tai hulpea huvila – vapaa-ajan asuntoja löytyy laidasta laitaan, mutta yhteistä niille on se, että useimmat meistä viettäisivät niissä oikein mieluusti aikaansa. Millaiset mökit ovat nykyisin haluttuja, ja millaisin toivein mökkeilyn pariin ylipäätään hakeudutaan?

Mökkikauppa käy taas – jos nyt ei kuumana, niin ainakin mukavan lämpöisenä.

Kiinteistövälitysalan Keskusliitto raportoi kesän 2025 lopulla mökkikaupan vilkastuneen jälleen parin vuoden notkahduksen jälkeen. Tiedotteessaan liitto totesi vapaa-ajan asuntojen kauppamäärien nousseen jo koronaa edeltävää tasoa korkeammalle.

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry:n puheenjohtaja **Raimo Kosonen** arvioi mökkikauppa-kohteiden osalta tilanteen olevan pääosin kaksijakoinen. Hänen kokemuksensa mukaan osa mökinostajista haluaisi löytää suhteellisen edullisia kohteita, joita voisi sitten hankinnan tehtyään kunnostaa remonteilla omien mielihalu-

jen mukaisesti.

– Osa taas etsii hyvin varusteltuja mökkikohteita, joissa lähtökohteisesti on lähes sama varustelutaso kuin omassa vakituksessa asunnossa.

Usein etsinnässä ovat puhtaiden vesien rantakohteet, Kosonen lisää. Myös paikallisten palveluiden saatavuudella saattaa olla kuitenkin suuri merkitys mökinvalinnassa.

Vanhan mökin sähköistäminen on mittava hanke

Lähivuosien aikana ei ole Kososen mukaan tapahtunut mitään erityisen suurta muutosta sen suhteen, millaista varustelutasoa vapaa-ajan asunnoilta toivotaan – ainakaan tut-

kimustulosten perusteella. Hän huomauttaa mökkien varustelutason toki kehittyneen kaiken aikaa pikku hiljaa.

Jos mökki on ollut ennestään niin sanotusti vaatimattomammin varusteltu, vaikkapa kantoveden varassa ja sähkötön, voikin herätä houkutus lisätä siihen mukavuuksia.

– Kysymys on usein tässä yhteydessä tapahtuvista perusasioihin liittyvistä toimista, kuten mökin sähköistäminen, veteen ja viemärintiini tehtävät muutokset sekä etäyhteyksien saaminen mökille.

Kun mökki halutaan sähköistää tai varustaa juoksevalla vedellä, kyse on Kososen mukaan lähes poikkeuksetta varsin isosta muutoksesta – riippuen toki vanhan mökin lähtötilantees-

ta. Hän muistuttaa tehtävien toimenpiteiden olevan myös luvanvaraisia.

– Ennen minkään toimenpiteen käynnistämistä, jo suunnittelun yhteydessä, tulee olla yhteydessä kunnan asianomaisiin viranhaltijoihin ja selvittää heiltä tarvittavat lupamenettelyt. Näin vältetään myöhemmin mahdollisia eteen tulevia ongelmia.

Esimerkiksi mökin käyttötarkoituksen muuttaminen kesäasuttavasta ympärivuotiseen käyttöön soveltuvaan edellyttää erilaisia lupamenettelyitä. Muutokseen liittyvät ehdot ovat määriteltynä kuntien rakennusjärjestyksessä.

– Näiden ehtojen selvittäminen jo suunnitelmia käynnistettäessä on ensiarvoisen tärkeää. Yllätyksenä saattaa myös tulla LVIS-alueel-

- Piha- ja ongelmapuiden kaadot
- Puutavaran poiskuljetus
- Kantojyrsintä
- Ilmainen arviokäynti

POHJANMAAN
KANTOJYRSINPALVELU

Tomi Rantanen
040 529 0077
tomi.kantopois@proton.me
www.kantopois.fi

SISUSTUSOMPELU

SARIVE

Monipuolisia
ompeilupalveluja.
Mukavuutta, kauneutta ja
kestävyyttä ympäristöösi.

045 196 4257 | info@sarive.fi
www.sarive.fi

OVET JA IKKUNAT KILPAILUKYKYISESTI

Oli valintasi sitten Skaala tai Pihla, asennettuna
tai toimitettuna, pyydä ilmainen arviokäynti
numerosta 045 267 0177 tai 0500 806 832
www.ajj.fi

AJJ MARKKINOINTI OY
OVET JA IKKUNAT

AINA

HARMONIAA KOTIISI
MEILTÄ KAIKKI KODIN
KIINTOKALUSTEET!

Puskantie 13
(Ostoskulma)
SEINÄJOKI
puh 050 326 2202
www.ainakeittiot.fi

le tehtävien parannuksien ja korjaus-
uksien korkea kustannustaso, Koson-
nen huomauttaa.

Kuntokartoitus mökkiremontin aluksi

Jos mökkirakennus on yhtään van-
hempaa perua, se voi kaivata jo mel-
koista remonttia. Ainakin tulisijat,
katon kunto, sadevesijärjestelmä ja
mahdolliset kaivot olisi hyvä käydä
läpi ajatuksella. Niiden puutteet kun
voivat aiheuttaa suurempia ongel-
mia, jos asia lyödään laimin pitkään.

– Mökkiremonttia suunniteltaessa
kannattaa aluksi tehdä mökin nyky-
tilan kuntokartoitus mielellään yh-
dessä alan ammattilaisen kanssa,
Kosonen suosittelee.

Hän kehottaa myös huomioimaan
mökin rakentamisajankohtana voi-
massa olleet rakentamiseen liittyvät
ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi on
tärkeää selvittää, mitä materiaaleja
on hyvä tai suositeltavaa käyttää re-
monttia toteutettaessa.

– Väärin valittuina ne saattavat
johtaa tuleviin uusiin ongelmiin.

Kosonen pohtii mökkeilijälle ole-
van oleellista harkita, mitä kunnos-
tamis- ja ylläpitotarpeita mökkiin
olisi hyvä tai pitäisi tehdä.

– Toteuttaa asioita suunnitelmalli-
sesti, ei spontaanisti, hän painottaa.
Jo remontin suunnittelun yhteydes-
sä varhaisessa vaiheessa tulee olla
myös yhteydessä kunnan rakennus-
valvontaan.

Mökinomistaja ei kuitenkaan saa
tai edes voi toteuttaa aivan kaikkea
itse, vaan joidenkin toimenpiteiden
tekeminen kuuluu jättää ammatti-
laisille. Jos jotakin, Kosonen toivoi-
sikin varsinkin kokemattomampien
mökinomistajien olevan paremmin
tietoisia siitä, mitkä toimenpiteet
mökillä ovat luvanvaraisia.

Vanhan mökin kunnossapi-
don tarvitsema työ määrä voi kuiten-
kin yllättää. Kosonen muistuttaa sen

voivan varsin usein kasvaa jopa mo-
ninkertaiseksi aiemmin ajatellusta.

– Eikä vähiten siksi, että työn edis-
tyessä niin sanotusti ”ruokahalu
kasvaa” ja laajenee alkuperäistä laa-
jemmalle.

Omat mökkitoiveet ja ympäristön olosuhteet selville

Jos mökkikuume yllättää ja myytä-
viä mökkejä tekee mieli ryhtyä kat-
selemaan tositarkoituksella, mitä
kaikkea tulisi käydä läpi ennen kuin
lyö niin sanotusti rahat tiskiinkin?

Raimo Kosonen kehottaa ensin-
näkin selvittämään perusteellisesti
omat toiveet ja tahtotilan siitä, mil-
laista mökkiä ollaan hakemassa.

– Ollaanko hankkimassa tee-se-
itse -kunnostustarvetta omaavaa
mökkiiä vai valmista kokonaisuutta?
Olisiko sen sijainti rannalla vai kui-
van maan mökki?

Toisekseen hän neuvoo mietti-
mään mökiltä haluttua varustelua
kuten esimerkiksi sen sähköistys-
tä. Yhtä lailla tulisi huomioida myös
kulkuyhteydet mökille, sekä veden
käsitteilyyn liittyvät seikat.

Toiveiden selkeydyttyä ja mah-
dollisen kohteen löydyttyä Kosonen
neuvoo tekemään tai teettämään
kohteeseen vielä kuntotarkastuk-
sen ennen ostopäätöksen tekemis-
tä. Sen lisäksi hän kehottaa selvittä-
mään alueen tulevia ja nykyisiä kaa-
va-asioihin ja rakentamiseen liitty-
viä ohjeita ja muutoksia.

– Onko alueelle tulossa mahdol-
lisiä energiaa – aurinko, tuuli – tai
kaivoksiin liittyviä hankkeita lähi-
vuosina, hän mainitsee esimerkki-
nä.

Sen ohella mökin ympäristöön
kannattaa Kososen mukaan tutus-
tua myös toisesta, vielä olennai-
semmasta vinkkelistä käsin: eli so-
veltuuko se juuri siihen omaan tu-
lemaan vapaa-ajan asumiseen.

Varttuneet mökkeilijät satsaavat mökin esteettömyyteen ja palveluihin

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL julkaisi
keväällä 2025 jäsenistönsä keskuudessa laajan
mökkitutkimuksen, jossa tarkasteltiin muun
muassa mökillä vietettyä aikaa ja mökkiläisten
keski-ikää, joka oli kyselyssä 66 vuotta. Tutki-
muksessa ilmeni, että mökin myymistä ei iän
karttumisesta huolimatta harkinnut kovinkaan
moni. Vastaajista 44 prosenttia oli sitä vastoin
remontoinut mökkiään esteettömäksi ja vajaa
40 prosenttia turvautunut erilaisiin palveluihin,
esimerkiksi mökkitalkkareihin, helpottaakseen
mökillä oleskelua.

V
K
L

MYynti
Tapsa 045 670 5570
VUOKRAUS
Leena 0400 260 855

Tyylikkäästi välittäen

lkvoy.fi

Teräskatot • Tiilikatot • Bitumikatteet

Omakotitalon onnistunut kattoremontti meiltä!

Katon käyttöikä riippuu materiaalien lisäksi siitä, miten katto on huollettu. Katon kunto on hyvä tarkistaa muutaman kerran vuodessa, esimerkiksi keväisin ja syksyisin. Pyydä ammattilainen tekemään perusteellisempi kuntokartoitus vähintään kymmenen vuoden välein.

Laadukkaista materiaaleista valmistettu ja ammattitaidolla asennettu katto pitää kotisi suojassa sateelta, tuulelta ja tuiskulta. Kun remontoit omakotitalosi katon ajoissa, välttät suuremmilta vahingoilta ja saat kodillesi merkittävästi lisävuosia.

Kiinnostuitko? Varaa ilmainen arviokäynti!

Sähköpostitse: info@pohjansepät.fi
tai puhelimitse **020 765 9340**

POHJANSEPÄT OY on kattoremontteja ja ulkoverhouksia toteuttava kotimainen yritys - meiltä ostamalla tuet paikallista osaamista. Asiakkainamme meillä on yksityistalouksia, asunto-osakeyhtiöitä sekä yrityksiä. Toimintalueitamme ovat Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Suomi, Satakunta sekä Suupohjan seutukunta.

Lisätietoa löydät netistä: www.pohjansepät.fi

Dreamstime

Mökkiläisten maksamissa kunnallisissa maksuissa suurta vaihtelua

Omakotiliitto vertaili viime vuonna Suomen suurimpien mökkipaikkakuntien maksuja kiinteistöveron, sähkön ja jätemaksun osalta. Vertailussa ilmeni, että kalleimmalla paikkakunnalla mökinomistaja joutuu maksamaan jopa kaksinkertaisia kunta- ja aluekohtaisia maksuja edullisimpaan kuntaan verrattuna.

Kalleimmat mökkeilykunnat ovat samalla niitä, joissa on eniten mökkejä. Vuonna 2024 Tilastokeskuksen mukaan eniten mökkejä oli Kuopiossa, toiseksi Mikkelissä, neljänneksi eniten Savonlinnassa. Kolmanneksi suosituin mökkipaikkakunta Parainen sijoittui Omakotiliiton kustannusvertailussa sijalle kymmenen.

Keskimäärin sähkön osuus kustannuksista on 57 prosenttia, kiinteistöveron 38 prosenttia ja jätehuollon 5 prosenttia. Sähkön selvästi suurin kuluerä on siirron perusmaksu, jonka osuus on selvityksessä 43 prosenttia.

Korkeinta vapaa-ajan rakennuksen ja tontin kiinteistöveroä maksettiin Kangasalla (679 €/vuosi),

kun se on Kittilässä vain vajaan kolmasosan (209 €/vuosi). Korkeimpia sähkömaksuja maksettiin viime vuonna Kuopiossa (736 €/vuosi), matalimpia taas Mustasaassa (318 €/vuosi).

Jätehuollon kustannukset ovat suurimmat Mustasaassa (82 €/vuosi), jossa jätemaksut nousivat 17 euroa edellisvuodesta. Vertailun pienimmät jätemaksut olivat Kangasalla (21 €/vuosi).

Vertailun laskennassa käytettiin esimerkkinä 50 m²:n kokoista ja 35 vuotta vanhaa puurakenteista vapaa-ajan asuntoa, jossa on sähkö ja sauna. Jätemaksuissa huomioitiin sekajätteen sekä poltettavan jätteen tai vastaavan keräysmaksu sekä mahdollinen perus- eli ekomaksu. Vesimaksut jätettiin vertailun ulkopuolella, sillä valtaosassa mökkejä niitä ei makseta. Vertailun lähtökohtana oli, että mökki sijaitsee 4 500 m²:n ko-koisella omalla tontilla ja sen vuotuisen sähkölukutus on 1 000 kWh, sulakekoko 3 x 25 A (yleissiirto), ja että mökkiä käyttää neljä henkeä kesälä. ■

Kesämökki saattaa olla kiinteistönä arvokkaampi kuin vakinainen asunto, eikä yksi vakuutus aina riitä. Silloin täytyy tietää, mikä rakennus ja irtaimiston osa kuuluu minkäkin vakuutuksen piiriin.

Teksti: Ulla Sirén

Hyvä kesä vakuutuksesta

Kun lähdetään kesäksi mökille, vakituinen asunto jää vaille valvontaa. Syksyllä taas mökki jää ilman asukkaita mahdollisesti koko talvikaudeksi – ja ainahan voi sattua jotain. Jonkinlainen riski täytyy ottaa, koska joka paikassa ei voi olla yhtä aikaa. Mutta jos vakuutusturva on kunnossa, se suojaa huomattavasti myös mielenrauhaa.

Joidenkin työhön ja ammattiin liittyvien vakuutusten lisäksi ainoa lain vaatima vakuutus Suomessa on liikennevakuutus, jonka tarvitsee jokainen moottoriajoneuvon omistaja. Kodin, kesämökin ja niissä olevan irtaimiston saa siis jättää vakuuttamatta jos haluaa, mutta onnettomuuden sattua menetys voi olla lopullinen. Tuhoutunutta omaisuutta ei saa välttämättä koskaan takaisin, ei myöskään menetettyjä vuokratuloja, ja jos vahinkoa on aiheutunut toisen henkilön terveydelle tai omaisuudelle, korvausten maksamiseen ei kenties riitä jäljellä oleva elämä.

Käytännössä pakollinen

Vaikka kotivakuutus ei ole lakisääteisesti pakollinen, se on käytännössä lähes välttämätön. Esimerkiksi pankit vaativat voimassaolevan vakuutuksen kiinteistöä koskevaa lainapää-

töstä tehdessään. Vuokranantajan ei ole pakko vaatia vuokralaiselta vakuutuksia, mutta useimmat edellyttävät vuokrasopimuksessa, että vuokralaisella on oltava kotivakuutus, johon sisältyy asunnolle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutettuja vahinkoja korvaava vastuuvakuutus.

Taloyhtiöiden kiinteistövuokutus taas korvaa rakenteet, mutta se ei kata osakkaiden irtaimisto- ja vastuuvakuutuksia, joten niistä on huolehdittava itse. Omistajan kannattaa pitää kunnossa myös sijoitusasunnon vakuutukset, vaikka taloyhtiö ja vuokralainen ottavat omat vakuutuksensa.

– Sijoitusasunnon vakuutus korvaa, jos esimerkiksi kalliille pintamateriaalille aiheutuu suurempaa vahinkoa, kuin mihin vuokralaisen kotivakuutus riittää, tai jos asunnolle on aiheutunut vahinkoa vuokralaisen tahallisen tai törkeän huolimattoman

toiminnan seurauksena, kertoo jaostopäällikkö **Jussi Korpelainen** FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vuokranantajahan ei sitä paitsi voi tietää, onko sopimusvaiheessa otettu vakuutus voimassa vielä, kun jotakin tapahtuu.

Yleensä vakuutusyhtiöt tarjoavat kotivakuutuksiin kahta tai kolmea eri hinta- ja kattavuustasoa. Halvin ja suppein vaihtoehto on yleensä palovakuutus, joka korvaa tulipalon, myrskyn ja salamaniskun aiheuttamat vahingot, mutta ei esimerkiksi vesivuotoja eikä rikkoutuneita kodinkoneita. Laajiin vaihtoehtoihin sisältyvät tavallisesti vastuu- ja oikeusturva sekä turva esimerkiksi varkauksien ja ilkeiden varalta.

– Sana laaja liittyy vakuutusturvan tasoihin. Se ei suoraan kerro, että samalla on otettu vastuuvakuutus, Korpelainen muistuttaa.

Vuokranantajalla ei ole lakisääteis-

tä pakkoa ottaa kotivakuutusta sijoitusasuntoonsa, mutta se on erittäin suositeltavaa oman taloudellisen turvan takaamiseksi. Vaikka taloyhtiöllä on kiinteistövuokutus ja vuokralaisella oma kotivakuutus, vuokranantajan oma vakuutus kattaa asunnon pintamateriaalit, kalusteet ja vuokratulon menetykset.

Vakuutus kannattaa pitää voimassa jo silloin, kun omakotitaloa tai mökkiä vasta rakennetaan, mutta materiaalit on jo tuotu tontille. Myrsky, tulipalo tai ilkeä voivat vahingoittaa yhtä hyvin rakenteilla olevaa kuin valmista rakennusta, ja varkaat iskevät helposti juuri työmaille joilla täytyy säilyttää kalliita työkaluja.

Mökille oma vakuutus

Vapaa-ajan asunnon vakuutus ei ole pakollinen, mutta samoista syistä kuin pysyvässä asunnossa se on

Pixabay

Myrskyvahingot käyvät usein kalliiksi, ja niitä korvataan paljon vakuutuksista.

käytännössä usein välttämätön. Mökin vakuuttaminen vähintään tulipalon ja myrskytuhojen varalta on äärimmäisen tärkeää, koska osan ajasta asumaton, usein luonnon keskellä sijaitseva kiinteistö on niille vielä alttiimpi, kuin vakituisesti asuttu omakotitalo. Kotivakuutus ei kata kesämökkiä eikä sen irtaimistoa, vaan mökki pitää vakuuttaa erikseen.

– Vakuutusyhtiöiden mökkivakuutuksen nimellä tarjoama vakuutus on käytännössä toinen kotivakuutus, sillä se sisältää samat asiat, Korpelainen kertoo.

Mökkivakuutus kattaa paitsi asuinrakennuksen myös tontilla sijaitsevat pienet rakennukset kuten vajat, puusuojat, grillikatokset, kaivot ja leikkimökit sekä niihin liittyvän irtaimiston. Joissakin yhtiöissä mökkivakuutukseen voi sisällyttää myös rakennusten ulkopuolella pidettävää omaisuutta, kuten soutuveneiden sekä siihen sopivan perämoottorin. Isommat moottoriveneet taas määritellään vesikulkuneuvoiksi, jotka tarvitsevat oman vakuutuksen, joskaan se ei ole liikennevakuutuksen tavoin lakisääteisesti pakollinen.

Koska kesäkodit ovat yleensä osan vuotta asumattomina, mökkivakuutuksen ottajan on erityisen tärkeää varmistaa, että vakuutukseen sisältyy rikosturva, joka korvaa ryöstöt ja varkaudet sekä murren ja ilkivallan seurauksena syntyneet vahingot.

Kesämökin omistajan vakuutus- huolet eivät aina pääty yhden mökkivakuutuksen ottamiseen, sillä usein vapaa-ajan asunnon tontilla on mui-

takin rakennuksia. Mökkivakuutus ei kata isompia piharakennuksia eikä minkään kokoisia saunoja, jotka sijaitsevat eri rakennuksessa kuin asuintilat. Useilla vakuutusyhtiöillä mökkivakuutukseen sisältyvät alle 12 neliön suuruiset piharakennukset, mutta ei kaikilla, joten kokoraja pitää tarkistaa omasta yhtiöstä.

– Tärkeintä on huomioida sopimuksessa mainittu euromääräinen enimmäiskorvaus. Yleensä pieni piharakennus ei ole vakuutusarvoltaan merkittävä, mutta rakennuksesta ja sen varustuksesta riippuen voi olla poikkeuksia, Jussi Korpelainen muistuttaa.

Ajoissa ja ajan tasalla

Kotivakuutus on tarpeen ottaa siinä vaiheessa, kun asunnon tai kiinteistön hallinta ja samalla sen riskit siirtyvät itselle. Vakuutuksen pitämisen ajantasaisena on asiakkaan, ei vakuutusyhtiön tehtävä, joten lisärentamisen, remonttien ja isojen irtaimistohankintojen yhteydessä on hyvä tarkistaa kodin vakuutusturva.

Vapaa-ajan asunnon vakuutusten ajantasaisuudesta huolehtiminen saattaa olla jopa vaativampaa kuin pysyvän asunnon, sillä mökkitontilla sijaitsee usein eri-ikäisiä, -kokoisia ja -kuntoisia piharakennuksia, joita lätkin käsittelee keskenään eri tavoin.

Uusi rakennuslaki, joka tuli voimaan vuoden 2025 alussa, helpotti pienrakentamista rakennuslupien osalta. Nykyään alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai alle 50

neliön katoksen saa tehdä ilman rakennuslupaa. Lain uudistuksella ei ole tekemistä vakuutusturvan kanssa, vaan kaikki isot ulkorakennukset ja kaikki saunarakennukset pitää vakuuttaa kuten ennenkin.

Vakuutusturvan kannaltakin on tärkeää, että tontin kaavamääräyksiä ja uudisrakennukselta vaadittavia etäisyyksiä muista rakennuksista, naapurin rajasta ja rantaviivasta noudatetaan tarkasti. Niidenkin rakennusten, jotka eivät tarvitse rakennuslupaa, pitää olla niiden suhteen hyväksyttäviä. Asia kannattaa tarkistaa tontin sijaintikunnan rakennusvalvonnasta ennen rakennuksen pystyttämistä. Rakennusmääräysten rikominen voi vaikuttaa siihen, miten vakuutusyhtiö suostuu korvaamaan vahinkoja.

Jo olemassa oleviin rakennuksiin tehdyt lisäykset, esimerkiksi uusi kuisti, kasvattavat rakennuksen kokonaisalaa eli rakennuksen ulkomitojen mukaan laskettua pinta-alaa, joka puolestaan vaikuttaa vakuutusarvoon. Lisärakentamisen yhteydessä kannattaa siis tarkistaa myös mökin vakuutusturva, ettei kiinteistö jää rakennusprojektien takia alivakuutetuksi. Sama koskee muitakin kiinteistön arvoon vaikuttavia uudistuksia, kuten vesijohtoja, viemärointiä ja sähköasennuksia, joiden pitäisi näkyä vakuutustiedoissa.

Kesäasunnolle hankitaan usein jopa arvokkaampia koneita ja laitteita kuin vakituiseen asuntoon. Pihan hoitoa ja harrastuksia varten tarvitaan monenlaisia välineitä, ja mökin

piharakennuksista voi löytyä säilytystä muullekin satunnaisesti tarvittavalle kalustolle. Vakuutussopimuksessa määritelty irtaimiston enimmäiskorvaus voi kaivata päivittämistä, jos irtaimiston arvo kasvaa.

Suojeluohjeet lähilukuun

Vakuutussopimukseen kirjatut suoje- luohjeet on ehdottoman tärkeä ei vain lukea läpi, vaan tutkia huolellisesti, mitä niissä kehoitetaan tekemään. Jos ohjeita on laiminlyöty, ja vahingon tapahduttua voidaan osoittaa, että laiminlyönti on jollain tavalla syynä tapahtumiin, vakuutusyhtiö voi pienentää korvaussummaa tai tapauksesta riippuen jättää menetyksen kokonaan korvaamatta.

Suojeluohjeissa neuvotaan esimerkiksi, miten irtaimistoa pitää säilyttää. Juuri kesämökillä tavaroiden säilytys voidaan hoitaa vähän sinne päin – ovet ja lukot puuttuvat tai eivät täytä vakuutusyhtiön vaatimuksia. Päältä- ajettavan ruohonleikkurin paikka ei siis ole pressukatoksessa vaan lukon takana, mikäli sille halutaan riittävä vakuutusturva.

Muukin suojaaminen on tärkeää vakuutusturvan kannalta. Jos kesämökillä on vesijohtovesi ja viemärointi, niiden jäätyminen on pyrittävä estämään ohjeiden mukaan. Samoin sähkön ja tulisijojen aiheuttama tulipaloriski on minimoitava esimerkiksi irrottamalla mökiltä lähdettäessä sähkölaitteet pistorasiasta sekä huolehtimalla säännöllisestä nuohouksesta ja tulisijojen eheydestä. ■

ASIANAJOTOIMISTO
KATTELUS, RUOKOLA & MUKKALA OY

ASiantuntijasi KIINTEISTÖASIOISSA

KALEVANKATU 6-8 III KRS 60100 SEINÄJOKI
PUH: (06) 429 7000 WWW.RUOKOLA.COM

OSTETAAN.

- Kuolinpesät
- Muuttoerät
- Yritysten jäännöserät ym.

www.skaftunginhuutokaupat.fi

Huutokauppatalo: Tuiskulansuora, KURIKKA
0440 556 655 | skaftunginhuutokaupat@gmail.com

Vaikka kotivakuutus ei ole lakisääteisesti pakollinen, se on käytännössä lähes välttämätön.

Teksti: Elina Salmi

Aurinkopaneelien avulla voi säästää sähkölaskussa

Sähkön hinta ja keinot sähkön säästämiseen ovat kestoaihe omakotiasukkaiden keskuudessa. Jos oma talo on otollisella paikalla, on aurinkosähköjärjestelmä voi olla toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi, jos haluaa itse vaikuttaa sähkölaskuunsa.

Tuorein kauhistelun aihe on ollut tehomaksu ja miten tulla toimeen sen kanssa. Tehomaksulla jakeluverkkoyhtiöt kannustavat asiakkaitaan sähköverkon kuormituksen pienentämiseen ja se perustuu kuluttajan sähkönkäytön huipputehon tasoon. Huipputehoksi Energiavirasto on määritellyt 8 kWh.

Tehomaksullisen tuotteen valinneilla asiakkaila tehomaksu määräytyy kuukauden korkeimman 60 minuutin sähkönkäytön keskitehon perusteella. Eli vain kuukauden korkein tunnin keskiteho määrittää kyseisen kuukauden tehomaksun suuruuden.

Tehomaksun sisältävä tariffi saatetaan olla jonkin verran edullisempi kuin tehomaksuton. Jos kodin suuritehoisten sähkölaitteiden käyttöä on

mahdollista ajoittaa eri ajankohtiin, voi tehomaksullinen tuote olla mitä sopivin omaan kotiin. Oman sähkönkäytön ajoituksella voi siis vaikuttaa sähkön siirtolaskun suuruuteen.

Tehomaksun takia ei omakotiasukkaan kannata yöuniaa menettää, sillä maksu ei ole pakollinen, vaan pienasiakkaille pitää aina olla tarjolla myös tehomaksuton vaihtoehto. Lisäksi kaikki jakeluverkkoyhtiöt eivät välttämättä tuo pienasiakkaille lainkaan tarjolle tehomaksullista sähkönsiirtotuotetta.

Aurinkosähkö on otollisessa paikassa kannattava

Aurinkosähkö sopii erityisesti kotei-

hin, joissa käytetään sähköä myös kesällä esimerkiksi käyttöveden lämmitykseen, ilmanvaihtoon ja jäädytykseen tai sähköauton lataukseen. Vaikka kuumien buumien aurinkosähkön ympärillä onkin jäähtynyt, on aurinkosähköjärjestelmä edelleen toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi. Parhaassa tapauksessa se maksaa käyttöaikanaan investoinnin takaisin jopa kaksinkertaisesti.

Edellytys tietysti on, että aurinko paistaa omakotitalon katolle tai pihaan esteettä. Ihanteellinen sijoituspaikka paneeleille on talon eteläpuoli, jos kohta itä- ja länsipuoleltakin saa vielä kohtuullisen tuoton. Lähitöllä ei myöskään saa olla varjostavia puita.

– Taloudellisesti toimiva ratkai-

su on mitoittaa aurinkosähköjärjestelmä oman sähkönkulutuksen mukaan huomioiden samalla, että suuremman järjestelmän saa suhteessa edullisemmin. Siksi ennen järjestelmän hankkimista kannattaa miettiä, onko lähitulevaisuudessa aikeissa tehdä sähkönkulutukseen vaikuttavia investointeja, jotta ne voi huomioida järjestelmän kokoa määritettäessä, kehottaa asiantuntija **Teemu Kettunen** Motiva Oy:stä.

Ilman erillistä akustoa aurinkosähköjärjestelmän kannalta oleellista on vain se sähkönkulutus, joka ajoittuu siihen vuoden- ja kellonaikaan, jolloin on riittävän valoisaa paneelien sähköntuoton kannalta. Oman sähkönkulutuksesi tiedot saat maksutta oman sähköyhtiösi kulutusseuranta-

Freepik

palvelusta tai Fingridin Datahubista.

Ennen kuin lähtee hieromaan kauppaa paneelipaketista, pitää myös selvittää omasta jakeluverkkoyhtiöstä, mitä se asiaan sanoo eli miten ison aurinkosähköjärjestelmän kohteeseen voi asentaa ilman, että jakeluverkkoyhtiö joutuu vahvistamaan verkkoaan sen vuoksi.

Myös sähkön myyntiyhtiön kanssa pitää tehdä sopimus ylijäävän aurinkosähkön ostamisesta etukäteen, sillä ylijäämäsähkölle täytyy olla ostaja ennen kuin aurinkosähköjärjestelmä liitetään sähköverkkoon. Kunnan rakennusvalvontaankin pitää pirauttaa, koska osassa kuntia vaaditaan paneelien asentamiselle lupa.

Kokonaan irti sähköverkosta ei pääse suurenkaan aurinkosähköjärjestelmän avulla, koska sähköä ei synny lainkaan yöllä eikä kummoisiakaan määriä marraskuun ja helmikuun välisenä aikana.

Aurinkosähkö pienentää omaa sähkölaskua

Oman käytön yli jäävän sähkön voi myydä jakeluverkkoyhtiölle, mutta siitä syystä ei kannata kasvattaa järjestelmää paljon yli oman tarpeen.

Lisäksi sähköverkkoon on lähivuosina tulossa ja jo tullut hyvin paljon isoja akkuja. Niiden myötä tietyiltä sähkön reservimarkkinoilta saatavat korvaustasot ovat pudonneet aika tavalla. Aiempien vuosien tuotot reservimarkkinoilta eivät ole lupaus tulevasta tuotoista. Tänä päivänä oman sähkön myynnillä tienaa parhaimmillaankin joitakin kympejä kuukaudessa, jos ajankohta ja pörssisäh-

kön hinta ovat kohdallaan.

Aurinkosähköjärjestelmällä voi joka tapauksessa alentaa omaa sähkönkulutusta suurimman osan vuotena. Lisäapua voi hakea erilaisista älyohjausratkaisuista.

– Älyohjaus auttaa sähkönkulutuksen hallinnassa. Merkittävimmät sähkönkulutukseen liittyvät tekijät voidaan liittää älyohjaukseen, jolloin aurinkosähkö huomioidaan siinä ohjausautomaatikassa. Älyohjaukseen voidaan liittää esimerkiksi sähköauton lataus, ilmalämpöpumppu, sähköinen lattialämmitys ja sähköinen käyttövesivaraaja, toteaa Kettunen.

– Älykkään ohjauksen avulla voi ohjata laitteen varastoimaan aurinkosähköä silloin, kun paneelit tuottavat sähköä enemmän kuin sitä kuluu. Esimerkiksi lämminvesivaraajan veden lämpötilan voi ohjata nousemaan korkeammaksi silloin, kun aurinkosähköä on tarjolla, jolloin lämmin vesi riittää pidempään illasta seuraavaan aamuun.

Ohjausten toteutusmahdollisuuksia omaan kohteeseen kannattaa selvittää samalla, kun kysyy tarjouksia aurinkosähköjärjestelmistä. On myös hyvä varmistaa, onko esitetty ohjaustapa saatavissa järjestelmän toimittajalta osana aurinkosähköjärjestelmän avaimet käteen -toteutusta.

Akustolla saa enemmän pelivaraa

Aurinkosähköjärjestelmän asennus ei ole jokapojan hommaa – onhan kyse sähkölaitteista ja paloturvallisuudesta. Kettusen mukaan takavuosina on aurinkosähköjärjestelmissä

ollut jonkin verran laatupoikkeamia ja huonoja asennuksia – esimerkiksi kaapeleiden kiinnitykseen, tuentaan ja suojaukseen liittyen.

Kannattaa siis olla tarkkana, hankkia laitteisto luotettavalta toimijalta ja asentuttaa se asiansa osaavalla alan yrityksellä. Ovikelloa pimputta kiertävältä kauppiaalta ei missään tapauksessa pidä ostaa mitään, koska heidän kohdallaan myyntipuheet ja raaka todellisuus aniharvoin kohtaavat.

Akusto aurinkosähköjärjestelmän lisänä mahdollistaa järjestelmän koon kasvattamisen jonkin verran. Toki akustoakin kannattaa käyttää myös tasaamaan omaan käyttöä ja toimimaan reservinä esimerkiksi sähkökatkojen aikana. Varavoimakäyttö sähkökatkojen aikana edellyttää tämän mahdollistavien lisälaitteistojen asentamisen.

Akustoon voi varastoida aurinkosähköä silloin kun paistaa ja purkaa sitä yöaikaan. Akustoa voi myös ladata sähköverkosta silloin, kun sähkö on halpaa ja purkaa, kun se on kallista. Akusto ei kuitenkaan sovellu aurinkosähkön varastointiin eri kuukausien saati vuodenaikojen välillä – siihen sen kapasiteetti ei riitä.

Akusto on asennuksineen kalliinpuoleinen investointi eikä takaisinmaksuaikaa pysty tarkasti etukäteen arvioimaan. Tukesin mukaan akkujen hinnat saattavat laskea, kun ne yleistyvät, mutta koska ja missä laajuudessa se tapahtuu, on vielä arvailun varassa. Joka tapauksessa akusto mahdollistaa entistä paremman vaihtamisen omaan sähkökäyttöön ja pienentää sitä kautta sähkölaskua.

SÄHKÖASENNUKSET AMMATTITAITIDOLLA

Toteutamme sähköasennukset, -urakoinnit ja suunnittelut.

- Meiltä saat myös sähkötarvikkeet

Autionkylätie 49, 60550 Nurmo • puh. 040 7175 521
sahkosipa@sahkosipa.fi • www.sahkosipa.fi

Kokonaan irti sähköverkosta ei pääse suurenkaan aurinkosähköjärjestelmän avulla, koska sähköä ei synny lainkaan yöllä eikä kummoisiakaan määriä marraskuun ja helmikuun välisenä aikana.

Huomioi paloturvallisuus

Aurinkosähkön ja akustojen paloturvallisuus on myös puhuttanut viime aikoina. Kun järjestelmä on laadukas ja asennettu asianmukaisesti, se on paloturvallinen ja tulipalon vaara häviävän pieni.

Toki jokaisessa sähkölaitteessa ja akussa on aina mukana syttymisriski. Jos esimerkiksi aurinkopaneeli vahingoittuu syystä tai toisesta – sen päällä kävellään tai jotakin painavaa putoaa paneelin päälle – on se välittömästi vaihdettava uuteen.

Myös akuston sijoittelussa on hyvä huomioida, ettei se sulje poistumistietä talosta. Akkupalo on usein aika nopea ja raju tapahtuma, joka lisäksi tuottaa myrkyllisiä kaasuja. Akkupalossa syntyy happea, joten paloa ei pysty eikä kannata yrittää sammuttaa kotikonstein. Jos pahin tapahtuu, on viisainta kerätä perhe, poistua talosta ja soittaa pelastuslaitos paikalle.

Jos tulipalo syttyy jostain muusta syystä, ovat katolla olevat aurinkopaneelit riski ennen kaikkea pelastushenkilökunnalle. Sähköntuotto paneeleissa ei lopu tulipaloon, vaan niissä saattaa olla hyvinkin korkea jännite tulipalon riehussa ympärillä. Vesi ja sähkö on tunnetusti huono yhdistelmä ja siksi sammuttajatkin joutuvat tarkasti harkitsemaan, miten palon saa hallintaan itseään vaarantamatta. ■

Lisää tietoa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuudesta löytyy pelastuslaitokset.fi -sivustolta. Siellä on ladattavissa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kausihuoltoa joka vuodenajalle

Omakotitalo tarjoaa asujalleen vapautta ja tilaa, mutta tuo mukanaan myös vastuuta rakennuksen kunnossapidosta. Säännöllinen ja oikein tehty kausihuolto on tärkeä tapa edistää talon pitkäikäisyyttä.

NUOHOUS- JA IV-PUHDISTUSTYÖT LAADUKKAASTI!

- » Ilmanvaihtokanavien puhdistukset ja nuohoukset
- » Ilmanvaihtokoneiden huollot
- » Savuhormien nuohoukset
- » Sisäpiippujen asennukset
- » Keskuslämmityskattiloiden puhdistukset

Nuohoustyö Mirko Haapala Tmi
P. 040 543 2346, mirko.haapala@netikka.fi
www.nuohoustyomirkohaapala.fi

Pienet tarkistukset ja korjaukset pitävät yllä omakotitalon kuntoa ja auttavat säilyttämään sen arvon. Niistä laistaminen on siis pitkän päälle melkein kuin heittäisi rahaa hukkaan.

Neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä korostaa, että omaisuudesta, nimenomaan kiinteistöstä, on tärkeää pitää huolta. Hän toteaa saamattomuuden olevan kuitenkin ihmisten perisynti. Lisäksi talonhuollosta puuttuu usein järjestelmällisyyttä.

– Kyllä sitä pitäisi koko ajan huoltaa. Tässä auttaisi, kun tehtäisiin ihan

paperilla oleva huoltokansio, joka olisi sitten jossain keskeisessä paikassa, ei missään mappi Ö:ssä. Ja sitä täytetään vähän kuin päiväkirjasysteemillä: kun on rännit puhdistettu, laitetaan päivämäärä ja puumerkki, että se on tehty.

Ilman kattavaa huoltolistaa omakotiasuja saattaa hoitaa talonsa kausihuoltoa vailla sen kummempaa suunnitelmallisuutta, jolloin osa tärkeistäkin toimenpiteistä jää tekemättä. Esimerkiksi rännien puhdistaminen unohtuu Jokelan mukaan monilta. Lisäksi jos talossa on ullakotila, johon on mahdollista mennä, siel-

lä olisi hänen mukaansa tärkeää tarkistaa aluskatteen ja yläpohjan kunto aika ajoin.

– Se pitäisi ehdottomasti käydä tarkistamassa sateella tai heti sateen jälkeen. Silloin nähdään pienetkin vesivuodot.

Jokela toteaa talven lumen, jään ja pakkasen, mutta myös kevään sulamisvesien rasittavan tyypillisesti talon rakenteita ja aiheuttavan vaurioita.

– Jos vesikatolla on rännit tai muut tukossa, ne voivat ohjata vuotovesiä pitkin rakenteita, mikä ei ole hyväksi.

Keväällä tarkistetaan vesikatto ja salaojat

Kevään tullen on korkea aika tarkistaa talo talven aikana syntyneiden vaurioiden varalta. Jokela toteaa talven rikkovan usein muun muassa tiilikattojen tiiliä. Keväällä lumien sulettua kattotiilien kunto kannattaa tarkistaa, ja kesällä vaihtaa rikki-näisten tilalle ehjät. Vesikaton lisäksi hän neuvoo tutkimaan myös sokkelin kunnan esimerkiksi halkeamien varalta, ja ovatko sokkeleiden vierustat pysyneet kuivina.

– Sokkelin viereen ei saisi lätäköityä sulamisvesiä, vaan maanpintojen kallistuksien pitäisi ohjata virrat pois rakennuksen vierestä.

Jos maaperän vietto ei ole kunnossa, se voidaan kesällä ottaa remontin alle.

Kun lumet ovat sulaneet ja salaojien tarkastuskaivot esillä, voidaan myös salaojien kunto tutkia.

– Salaojassa ei saa vesi koskaan nousta putken alareunaa ylemmäs. Jos vettä ei ole siellä niin paljon, kaikki on kunnossa: maaperässä ei ole pohjaveden nousuja tai mitään tulvavesiä, Jokela kertoo.

Salaojat voidaan hänen mukaansa myös kuvata esimerkiksi viemäriverkoston huuhtelun ja kuvauksen yhteydessä 5–10 vuoden välein.

– Jos nähdään, että salaojissa on hiekkaa tai muuta, ne täytyy korjata. Käyttöikänsä lopussa olevat, eli noin 40 vuotta vanhat salaojat uusitaan.

Kesällä on pihatöiden ja huoltomaalausten aika

Kesä on pihan kunnossapidon aikaa, mutta hyvä ajankohta myös muutamien vuosien välein tehtävään julkisivun huoltomaalaukseen tai terassin ja piha-aitojen huoltamiseen.

Talon ulkoverhouksen kunto on Jokelan mukaan hyvä tarkistaa jo maalihuhtikuussa hilseilyjen tai laho-vaurioiden varalta. Näin on tiedossa, millaista huoltoa julkisivulle voisi olla sitten kesemmällä aihetta tehdä.

– Sekin on jo myöhäistä jos halutaan, että joku maalausliike tulee tekemään. Se pitäisi ennakoida sitten jo puoli vuotta aikaisemmin.

Alkukesän aurinko kuivattaa maalin nopeasti ja suo hyvät olosuhteet huoltomaalauksille. Jokela lisää, että terassin öljyminen olisi siten hyvä tehdä kesällä vähintään 2–3 vuoden välein, joskus jopa vuosittain.

– Ja tehdään kaikki maalaukset ja pihahommat silloin touko-kesäkuun aikana ennen juhannusta. Juhannuksen jälkeen pääsee sitten lomanviettoon, hän naurahtaa.

Lämmitysjärjestelmä tarkistetaan syksyllä

Syksyllä omakotiasujan edessä on puolestaan lämmitysjärjestelmien tarkastus. Lämmityskauden alkaessa on tärkeää käydä myös kodin palovaroitimet läpi ja tarvittaessa vaihtaa niihin paristot, Jokela painottaa.

– Ja jos on puulämmityksiä, häkavaroitimet ehdottomasti paikalle.

Kyseessä on ennen kaikkea asukkaiden asumisturvallisuus. Mitä vanhempi rakennus on kyseessä, sitä puutteellisempi sen ilmanvaihto tyypillisesti on, tai ilmanvaihtoa ei ole lainkaan. Jokela toteaa lämmityskaudella tapahtuvankin aina muutama häkään liittyvä onnettomuus.

– Puulämmityksen kanssa yksi juttu on se, että pitäisi osata lämmittää oikein. Pitää tietää, että kuinka paljon ja minkälaista puuta poltetaan. Tulisijan pintalämmön tulisi olla maksimissaan noin 60–70 astetta. Se ei saisi olla polttavan kuuma koskea.

Syys-lokakuussa kannattaa tarkastaa myös ikkunoiden ja ulko-ovien tiivisteet. Lisäksi ennen lämmityskauden alkua olisi Jokelan mukaan hyvä aika hankkia paikalle nuohooja hoitamaan tulisijan nuohous.

– Jos nuohooja ei käy, syksyllä kun puhdistetaan rännit ja muuta, pitää käydä sitten itse myös ullakotilassa katsomassa savuhormit. Rappausten pitää olla siellä ehjät ja välipohjan läpimenojen palovillaeristykset kunnossa, hän painottaa.

Talvella lämmönsäätö ja huomio lumikuormaan

Vaikka Suomessa omakotitalot kestävät tavallisesti kaiken katolle satavan lumen, tuiskulumia voi kertyä katolle paikoittain metrin kerros tai enemmänkin. Ongelma niistä muodostuu keväällä, kun lumet alkavat sulaa.

– Se lumimäärä kun lähtee katolta alas, se repii mennessään kaikki kattovarusteet, lumiesteet, kattotikkaat ja sadevesikourut, Jokela kuvailee.

Hän neuvookin omakotiasujia seuraamaan lumen määrää katolla tammi-helmikuussa. Enimmät lumet kannattaa poistaa katolta jo pakkaskaudella, jolloin katolla on helpompi liikkua ja lumi kevyempää. Koko katto ei kuitenkaan tarvitse tyhjentää.

– Mutta muistetaan, ettei katolle saa mennä enää sitten kun ikää on riittävästi. Ja turvavarusteet pitää olla.

Toinen talviajan huoltotehtävä on lämmitysjärjestelmän säätäminen, jonka Jokela neuvoo tekemään juuri pakkaskaudella. Säätäminen pitää lämmityksen energiatehokkaana, mutta on kuitenkin parasta teettää ammattilaisella.

– Nykyään on paljon vesikiertoisia lattialämmityksiä. Jos kierto ei ole tasapainossa, joku huone jää kylmäksi, ja jossain voi olla liian lämmintä.

VUOKRAA MEILTÄ

MAAKUNNAN EDULLISIMMAT KONEET

RAKENNUSKONEVUOKRAAMO

**POHJAN
RAKENNUSKONE OY**

Oppipojantie 1, 60100 Seinäjoki
Puh. (06) 414 3522

www.pohjanrakennuskone.com

Suodattimien puhdistus on tärkeä osa huoltoa

Omakotitaloihin on tullut uutta tekniikkaa, jolla pyritään esimerkiksi parantamaan talon energiatehokkuutta tai asumismukavuutta. Uudet laitteet ovat tuoneet mukanaan kuitenkin myös uusia huoltotehtäviä omakotitalon ylläpitoon.

Esimerkiksi lämpöpumput ovat tulleet jäädäkseen, toteaa Jokela ja lisää niidenkin vikaantumisen aika ajoin. Ongelmien ilmetessä joudutaan tavallisesti turvautumaan ammattilaisten apuun. Hän toteaa maalämpöpumpun olevan tekniikaltaan toimintavarma. Eniten huoltotarvetta ja vikaherkkyyttä hän arvioi olevan puolestaan ilma-vesilämpöpumpuissa ja poistoilmavesilämpöpumpuissa.

Ilmalämpöpumpuja hankitaan usein tukemaan muuta lämmitystä. Ilmalämpöpumpun sisällä olevat suodattimet

on kuitenkin Jokelan mukaan puhdistettava säännöllisesti 2–3 kertaa vuodessa. Ilmanvaihtolaitteiden osalta hän kehottaa tarkistamaan, että raittiin ilman sisäänottosäleikkö ei ole tukossa. Aikoinaan oli tavallista, että säleikön takana oli li-säksi hyttysverkko, mutta nykyään sitä ei enää suositella.

– Se menee satavarmasti tukkoon, hän huomauttaa.

Sama koskee kuitenkin kaikkia venttiileitä, jos talon ilmanvaihto on varustettu huippuimurilla ja seiniin asennettu korvausilmaventtiilejä. Myös ikkunan yläpuolella oleva ohut rakoventtiili menee hänen mukaansa nopeasti tukkoon.

– Niitä pitäisi puhdistella 2–3 kolme kertaa vuodessa; keväällä, kesällä siitepölykauden jälkeen ja loppusyksystä, syys-lokakuussa ennen talvea.

Vanhemmassa talossa huollon merkitys korostuu

Haja-asutusalueiden omakotitaloissa voi olla vielä aivan omat huoltotarpeensa. Jos esimerkiksi talousvesi hankitaan omasta rengaskaivosta tai porakaivosta, veden laatu olisi hyvä analysoida säännöllisesti noin kolmen vuoden välein. Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmään kuuluvat saostus- ja umpisäiliöt on puolestaan tyhjennettävä säännöllisesti lietekuljetusyrityksillä, yleensä vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

Mitä vanhemmasta omakotitalosta on kyse, sitä tärkeämpää sen säännöllinen huoltaminen Jokelan mukaan on; pahimmillaan huoltojen laiminlyönti kun voi johtaa rakennuksen tuhoutumiseen. Huoltotarve riippuu-

kin paljon siitä, minkä ikäinen rakennus on kyseessä.

– Mitä vanhempi talo, kyllä siinä enemmän riskipaikkoja ja huollettavia paikkoja tulee. Se on selvää. Uudessa talossa päästään 10–20 vuotta helpolla. Melkein vain tarkistellaan ja vaihdetaan suodattimia ja muuta siinä. Huoltomaalauksiakaan ei paljon vielä tarvitse tehdä, hän kertoo.

Vanhassa omakotitalossa myös sähköjärjestelmä voi vaatia jo erityistä huomiota. Jokela toteaa sillä olevan oma elinkaarensa, ja jos talon sähköt ovat 30–50 vuotta vanhat, ne olisi syytä uusia sähköasentajan avulla johdotuksineen, keskuksineen pävineen nykyvaatimusten tasolle.

– Yksi mikä vanhoista taloista usein puuttuu, on vikavirtasuojaukset. Ne pitäisi ehdottomasti olla märkätiloissa ja keittiössä. Muuten se on turvallisuusriski. ■

**Auto-
teema**

Teksti: Elina Salmi

Sähköautolla pitkään reissuun

Suomi on pitkä maa, eikä sitä pääse päästä päähän ilman energianlisäystä – on käyttövoima sitten polttoaine tai sähkö. Kun tekee vähän selvitystyötä etukäteen, suoriutuu sähköautoilija pitkästäkin matkasta melko lyhyin pysähdyksin.

Sähköautojen toimintamatkoissa on isoja eroja riippuen merkistä, mallista, akuston koosta ja vallitsevista olosuhteista. Erot saattavat parhaan ja heikoimman välillä olla satoja kilometrejä. Joka tapauksessa auton ajoakku on pitkässä matkassa ladattava välillä.

– Energiankulutukseen vaikuttaa todella moni asia – aivan samoin kuin polttomoottoriautoissakin. Pieni ja virtaviivainen auto kuluttaa tietysti vähemmän energiaa kuin vaikkapa katumaasturi. Olosuhteilla on myös merkitystä: onko vastatuulta, autossa paljon kuormaa, kuiva asfaltti vai loskaa vastuksena. Lisäksi

ajotavalla on oma vaikutuksensa, lisäta koulutuspäällikkö **Teppo Vesalainen** Autoliitosta.

– Jokaiselle sähköautolle on määriteltä toimintamatra, eikä matkaa suunnitellessa pidä tuudittautua siihen ajatukseen, että autolla pääsee kelistä ja vuodenajasta riippumatta aina saman matkan. Talviaikaan energiaa kuluu ajamisen lisäksi esimerkiksi siihen, että sisätilaa pitää lämmittää. Kannattaakin asennoitua niin, että talvella toimintamatra saatetaan hyvinkin olla vain puolet kesäaikaisesta.

Jokaiselle sähköautolle määriteltä WLTP-toimintamatra ei tosiasiasa

kerro siitä, mikä on oman auton todellinen toimintasäde. Se on kaikille autoille optimaalisissa olosuhteissa tehty testi, joka helpottaa eri merkkien ja mallien vertailua. Tosiämässä on monia kulutukseen vaikuttavia muuttujia, minkä lisäksi akkua harvemmin ajetaan sadasta prosentista nollaan. Näin ollen WLTP-toimintamatra jää pääsääntöisesti toteutumatta.

Varsinkin silloin, jos auto on hiljattain hankittu, kannattaa matkaan lähtiessä varautua siihen, että latauskertoja saattaa tulla ennakoitua enemmän. Samalla tulee onneksi pidettyä kuskille niin tarpeelliset tauot.

Oman autonsa ominaispiirteet jokainen autoilija oppii varsin nopeasti ja seuraavaan reissuun lähdettäessä on jo enemmän tietoa.

– WLTP-toimintamatkan tietäminen hyödyttää eniten autoa hankkiessa ja merkkejä vertailtaessa. Sitten tosiämän käytössä ei pidä olettaa, että toimintamatra olisi aina ja kaikissa oloissa se maksimi, muistuttaa Vesalainen.

Latausasemat voi etsiä etukäteen netistä

Sähköauton lataaminen matkan varrella ei ole enää tänä päivänä ongel-

Matkanteko sujuu, kun auto on huollettu ja renkaat kunnossa

Liikkuu auto sitten sähköllä, kaasulla, bensiinillä tai dieselillä, on matkaaminen stressittömämpää ja perille pääsy varmempaa, kun huolloista on huolehdittu ja renkaat ovat pitävässä kunnossa.

– Ympäri vuoden yksi tärkeimmistä asioista on pitää huolta siitä, että auto on huollettu säännöllisesti. Silloin se on mahdollisimman toimintavarma ja turvallinen. On hyvä olla itsekä perillä siitä, mitä huoltotoimenpiteitä auto kulloinkin tarvitsee ja jos huolto on syyspimeiden lähestyessä tarpeellinen, niin tokihan se kannattaa hoitaa alta pois, sanoo koulutuspäällikkö Teppo Vesalainen.

Polttomoottoriautoissa on huoltojen välissäkin syytä kurkistaa aina välillä konepellin alle ja tarkastaa moottoriöljyn ja jäähdytinnesteen määrä. Mikäli lisäystarvetta on, kannattaa lisätä täsmälleen samoja aineita, joita järjestelmissä jo on. Jäähdytinnesteen osalta on tärkeää huolehtia myös siitä, että nesteen pakkaskesävyys säilyy riittävänä.

Lasinpesunesteen eli kotoisammin pisapojan säiliö löytyy myös pääsääntöisesti sieltä konepellin alta ja sitä joutuu erityisesti kurakeleillä täyttämään alvariinsa. Lasinpesuneste kannattaakin vaihtaa hyvissä ajoin riittävän tymäkäksi. Mikään ei tietenkään estä käyttämästä -35 asteessa sulana pysyvää nestettä vaikka vuoden ympäri.

Säännöllisesti huollettu auto läpäisee katsastuksenkin helposti

Katsastus tulossa, apua! Meneekö läpi vai

tuleeko haettua ”vikalista”?

– Olen sitä mieltä, että lähtökohtaisesti auto pitäisi pitää aina siinä kunnossa, että sen voi viedä koska tahansa katsastukseen ja se läpäisee sen. Ei kannata kerätä vikoja, sillä vika, jota ei heti korjata kuntoon, saattaa eskaloitua herkästi ja aiheuttaa muutakin vikaantumista, muistuttaa Vesalainen.

Säännöllisen huollattamisen lisäksi autoa on hyvä kuunnella tarkalla korvalla. Jos alkaa kuulua jokin uusi, outo ääni, on syytä pikimmiten tutkia, mikä äänen aiheuttaa ja hoitaa se kuntoon. Pääsääntöisesti pääsee halvemmalla, kun korjaa viat heti silloin, kun ne ilmenevät eikä jää odottelemaan.

Rengas kovettuu vanhetessaan

Auton turvallisuuden kannalta yksi tärkeimmistä asioista ovat renkaat. Renkaasta aika pieni osa koskettaa tietä. Auto pysyy tiessä kiinni neljällä, noin kämmenen kokoisella alalla. Se ei ole paljon ja jos rengas on jo kovin kulunut tai vanha, voi auto lähteä käsistä helpommin kuin arvaakaan.

Riippumatta siitä onko kyseessä kesä- tai talvirenkaat, on ne uusittava silloin, kun tarve ilmenee eikä odotella kausivaihdon

ajankohtaa. Esimerkiksi syksyllä on usein sateista, joten pitoa tarvitaan.

Renkaan käyttöikä on joko kuusi ajokautta tai kymmenen vuotta valmistusajankohdasta, riippuen siitä, kumpi tulee ensin vastaan. Ikääntyessään kumiseos alkaa kovettua ja rengas menettää pito-ominaisuuksiaan.

– Renkaan kovettumisen vaikutus on petollista, koska se tapahtuu pikkuhiljaa. Autoilija tottuu siihen eikä välttämättä hoksaa, että pito on heikentynyt. Eron huomaa useimmiten vasta silloin, kun saa uudet, pitävämmät renkaat alle, sanoo Vesalainen.

Talvirenkaat on erityisen tärkeää uusia ajoissa. Esimerkiksi kitkarenkaassa pito on kokonaan lamellitekniikan varassa ja kovettuminen heikentää renkaan ominaisuuksia ja pitoa erittäin paljon. Nastarenkaissa taas kovettuminen aiheuttaa lisäksi sen, että nastat alkavat irtoilla.

– Kannattaa myös huomioida, että kitkarengasta ei ole tarkoitettu ympärivuotiseen käyttöön. Se on talvirengas ja tarkoitettu talvikauden olosuhteisiin ja lämpötiloihin. Jos kesällä alla on kitkat ja joudutaan yllättäen väistämään, vaikkapa jotain eläintä, voi kylmempiin olosuhteisiin tarkoitettu rengas käyttäytyä hyvinkin arvaamattomasti.

ma. Kehitys on ollut viime vuosina huimaa ja pääteiden varsilla on melko tihein välein latausasemia. Niitä on tullut lisää ja vanhat asemat ovat kasvattaneet latauspisteitään ja –kapasiteettiaan.

Ainakin isommilla toimijoilla tieto latausasemien sijainneista, nopeuksista ja hinnoista on löydettävissä melko helposti etukäteen kyseisen ketjun applikaatiosta. Usein siitä voi myös tarkistaa, onko asemalla mahdollisuutta ruokailuun tai kahvitteiluun, joita monesti tauolla kaivataan.

– Se, että matkan päällä joutuisi jonnottamaan laturille pääsyä, liittyy lähinnä sesonkiviikonloppuihin. Sellaisia ovat esimerkiksi hiihtolomien vaihtoviikonloput ja pääsiäinen. Jos jonottaminen ei houkuttele, ei silloin välttämättä kannata ajoittaa latausta suositummalle ja edullisimmalle asemalle. Yleensä aika läheltä löytyy toinen paikka, jossa lataaminen saattaa olla hitusen kalliimpaa, mutta latureita on vaapaana, toteaa Vesalainen.

Latauksen nopeuteen vaikuttaa moni asia

Akuston latausnopeudessa on merk-

Varsinkin silloin, jos auto on hiljattain hankittu, kannattaa matkaan lähtiessä varautua siihen, että latauskertoja saattaa tulla ennakoitua enemmän.

kikohtaisia eroja. Jokaiselle autolle on määritelty sen pikalatauskyky. Myös jokaiselle pikalaturille on määritelty se, millaista lataustehoa se pystyy syöttämään. Kolmantena seikkana nopeuteen vaikuttaa koko latauskentän teho ja käyttöaste ladattaessa.

– Laturille kannattaa hakeutua silloin, kun akussa on varausta jäljellä 20 prosenttia tai vähemmän ja ladatta se vain 80 prosenttiin. Sen jälkeen

latausnopeus romahtaa ja kahdeksastakymmenestä sataan prosenttiin pääseminen voi olla tuskallisen hidasta, sanoo Vesalainen.

– Jos akun varaustila on tuo mainittu 20 prosenttia tai vähemmän, päästään hyviin pikalatausnopeuksiin, mutta jos esimerkiksi aletaan ladata 50-prosenttisesti varattua akkua, niin sepä ei lataudukaan niin nopeasti.

Lisäksi Vesalaisen mukaan on eh-

dottoman tärkeää kytkeä päälle ajokun pikalatausta varten valmistelevala esilämmitystoiminto. Sillä akku saadaan lämmitettyä niin, että se latautuu mahdollisimman nopeasti. Vaadittavaan lämmitysaikaan vaikuttaa olennaisesti ulkoilman lämpötila. Kovilla pakkasilla vartin lämmitys ennen pikalaturille ajoa ei riitä mihinkään vaan tarvittava lämmitysaika on toista tuntia.

– Kun edellä mainitut asiat on huomioitu, lataaminen onneksi hoituu aika nopeasti. Omasta kokemuksesta tiedän, että usein lounastamiseen kuluu enemmän aikaa kuin auton lataamiseen.

Koska pitkään matkaan liittyy yleensä myös pidempi oleskelu perillä, kannattaa majoitusta varatessa selvittää, onko kohteessa olemassa latausmahdollisuus. Jos ei ole, kannattaa akku esilämmittää pikalatausta varten jo menomatalla kohdetta lähestyttäessä ja ladata akkua valmiiksi paluumatkaa silmällä pitäen. Jos laturille hakeutuu vasta paluumatkan alkaessa, ei ajoakkua ehditä juurikaan lämmittämään pikalatausta varten, jolloin se latautuu todella hitaasti. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Vuoden 2026 trendikasvit

Suomalaiset viher- ja puutarha-alan järjestöt Taimistoviljelijät ry, Suomen Puutarhakauppiat ry ja Maisemasuunnittelijat ry valitsivat alkuvuodesta kuluvan vuoden trendikasvit. Trendikasvit menestyvät hyvin suomalaisissa olosuhteissa, ovat edustavia ja helpohoitaisia ja kuuluvat kotimaisen taimistojen valikoimiin.

Tuoksuvienn, keltakukkaisten **nauhuksien** kukinta on runsasta ja kukinta-aika pitkä, heinäkuusta syys-lokakuun vaihteeseen. Ne ovat erinomaisia puutarhan reunaa-alueiden istutuksissa ja alueilla, joissa tarvitaan korkeaa peitto-

kasvillisuutta.

Nauhuksissa on runsaasti lajeja, ja useimmat niistä ovat erittäin talvenkestäviä. Lajin mukaan ne kasvavat reilusta metrin korkuisesta lähes parimetrisiksi. Nauhut tarvitsevat vähintään puolen metrin paksuisen runsasravinteisen, humuspitoisen ja hyvin vettä pidettävän kasvualustan.

Vuoden 2026 trendikasveja ovat myös **laikkuköynnökset**, jotka ovat nimensä mukaisesti lehdiltään laikukkaita ja muuttavat kasvaessaan väritystään hennon vaaleanvihreästä tummemman vihreäksi. Niiden sitrukselta

ja kielolta tuoksuvat valkoiset kukat muodostavat pölytyksen onnistuessa pieniä, maukkaita minikiivejä.

Laikkuköynnökset menestyvät yleensä menestymisvyöhykeillä I–III, mutta kestävimmat kannat talvehtivat lämpimillä kasvupaikoilla vielä V-vyöhykkeelläkin. Laikkuköynnökset viihtyvät parhaiten puolivarjossa tai auringossa, kun kasvualusta on hiekevää, multavaa, runsasravinteista ja peruskalkittua.

Lähde: Viherympäristöliitto, www.vyl.fi

iStock

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikön ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Hiiton täysikuu! Suomi-nen VELATON TUNNUSLAUSE ZZZ ZZZ Pölvästi Kädessä

Kasvin osa Haloo nainen x2 Nokin? Jobit Maa-lasi Kääröt Puhki kulunut MAUASTE

Kakofonia Ruokkia Ei totta Tena-vissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea

Kyl-miä Ennen syntymää Nopeaa Eläimiä Sha-kissa Aset-taa Sählä-rit Myös äiti Yli-makea

Arabimaa Kyllä Eine Romppeet Tuo onnea? Surkea! Soluissa Onpas laihaa! -1. Mu-kana Kesä-Syys-1. Pakarinen Tikkanen Öljy-maa

1 x 2 1 1 2 Pa-kassa Iskut AIHE Haise-via Sii-pola Uuden vuoden juttu

Lu-vattu Suun-nat

LASIT, PEILIT, KARBONAATIT, SAUNAN LASISEINÄT,
TERASSILASIT, LASIKAITEET, TILANJAKOSEINÄT,
LASIKIINNIKKEET JA MUUT LASIPALVELUT

LASIMANNI Kauhava

045 6772295

myynti@lasimanni.fi • www.lasimanni.fi

E-P:n Lämpötekniikka Oy

myy, huoltaa ja asentaa lämpöpumput
yli 20-vuoden kokemuksella.

Maalämpöpumput asennettuna.

Nibe, Bosch ja CTC

Ilma-vesilämpöpumput asennettuna.

Daikin, Midea, Samsung, Nibe, Jäspi,
Bosch, CTC, Toshiba, Fujitsu, Viessmann, ym.

Ilmalämpöpumput asennettuna.

Fujitsu, Daikin, Midea, Toshiba, Wilfa ja Bosch
Fujitsu Nordic Master max. 9,0kw ja -25 5,4kw.

FUJITSU BOSCH TOSHIBA Midea wilfa

Lämpöpumppujen huollot, uusinnat, saneeraukset,
hyötysuhdemittaukset, kuntotarkastukset, myös
kiinteistökokoluokkiin ja kaikkiin merkkeihin.

Yli 3kg kylmälaiteliike.

Myös kaikki putkityöt.

E-P:n Lämpötekniikka

SUOMEN VAHVIMMAT PLATINA
E-P:n Lämpötekniikka Oy
FI26931583 | 2023-2026

Hannu Sillanpää putkiliike@gmail.com
044-320 2765 www.lämpötekniikka.fi

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää

meistä Facebookissa!

facebook.com/omakotilehti

HYLLYKALLION AGCO SUOMELLA MUKAVAT ALKUKESÄN HINNAT!

Klapisäkit tarjoushinnoin!
Suursäkki Max Air 1,5 m³

Myös muita
Espegard-
klapisäkkejä.
Kysy!

- Monta käyttökertaa kestävä UV-suojattu nostolenkkisäkki
- Kaikki sivut verkkoa, ilma kiertää hyvin
- Umpinainen pohja
- 4+4 nostolenkkiä
- Vahvistettu pohja; ristikkäin kulkevat hihnät

TARJOUS! 17,90 €
Norm. 19,90 €

Uuden sukupolven venetraileri
AKU BX600-R

UUTUUS!

2 kpl kulkutasoja kaupanpäälle!

- Vetoaisan pituussäätö 200 mm
- Vesitiiviit led-äärivalot
- Vesitiiviit pyörän navat
- **Kantavuus 470 kg**
- Kokonaispaino 600 kg
- **Maksimi veneen pit. 450 cm**
- Pituus 455 cm, leveys 160 cm

TARJOUS! 1050 €
Norm. 1270 €

Sopiva joka paikan kärry
AKU CP327-LH

Lehtijouset

Musta 100 cm kuomu

- Lava 327 x 150 cm
- Kantavuus 527 kg
- **Kokonaispaino 825 kg**
- Laitakorkeus 40 cm

TARJOUS! 2390 €
Norm. 3326 €

UUTUUS! BRIXIES-rakennussarjat

VALMET 565

- 142 osaa
- Koko 6,5x10,7x7,9 cm

21 €

VALTRA VALMET 8950

- 238 osaa
- Koko 15,9x9,2x9,9 cm

26,50 €

VALTRA T255

- 265 osaa
- Koko 15x9x11,5 cm

26,50 €

Etukuormaajalla
VALTRA VALMET 8400

- 278 osaa
- Koko 20,3x9,2x15,5 cm

26,50 €

AGCO SUOMI OY Lieskatie 2, Hylläkallio. Avoinna ma-pe 7.30-16.30

Varaosat

Juha Ahoketo, 040 759 6095

Mikko Seilo, 040 715 6835

Tero Kuisma, 040 522 5487

Konemyynti

Jarmo Tynilä, 040 777 7975

Jussi Laitamäki, 040 167 6930

S-postit: etunimi.sukunimi@agcocorp.com

Paljon muitakin AKU-kärry ja -traileri vaihtoehtoja. Kysy!

Takuu 2 vuotta

Hinnat 30.6.2025 tai niin kauan kuin tavaraa riittää. Sis. alv 25,5 %.

STIHL

RM2R
RUOHONLEIKKURI

Leikkuuleveys 46 cm.
Isot kuulalaakeroidut pyörät.

369 €

STIGA

MULTICLIP 547AE

Akkuruohonleikkuri.
sis. 4AH akku ja laturi
Leikkuuleveys 45 cm.

399 €

STIHL

FS38

Polttomootori-
käyttöinen
trimmeri.

-27.2 cm³
-0,80 kW

199 €

STIHL

AKKUSAHA
MSA 70 C-B

36V 1,1kW 2,5 /2,9kg
sis. akku AK30S ja laturi AL101

369 €

Varastossa laaja valikoima

STIHL STIGA HONDA ECHO

ja **Kress** -tuotteita

pihan ja puutarhan hoitoon.

www.pitkiskone.fi

Pitkis-Kone Oy

Nurmontie 116, 60510 Seinäjoki, Puh. 020 735 2777

MYYNTEI
PALVELU
HUOLTO

Avoinna:
ark. 8-17,
la 10-13